Nothing is ever lost by courtesy. It is the cheapest of pleasures, costs nothing and conveys much.
—Erastus Wiman.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 22—Vol. LVII. Friday, 5th May, 1959 REGISTERED AT THE G.P.O AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

Soviet Has Plans For Africa In 1959

MOSCOW, May 19.

ACCORDING to a Moscow broadcast the board of the association for friendship with the peoples of Africa held a meeting yesterday. On the board are Soviet writers, research workers, and public figures. It is headed by the well-known Soviet Africanologist, Ivan Potekhin.

The meeting adopted a plan of work for 1959 and appointed committees. A special committee to work out the statutes of the association is headed by Professor Potekhin. The standing committees are:

The committee on African literature and art: chairman, Soviet writer Sofronov; deputy chairman, Mordinov.

The committe to promote contacts with public, culturai, and scientific organizations: chairman, Garmashev, who is also the chairman of the State Committee for Inventions and Innovations.

Mass Activities

The mass activities committee: chairman, Yeremenko, Deputy Minister of Public Health of the RSFSR.

Lecture group: chairman, Miss Irinu (Yachevova?) who also heads the African department of the Soviet Oriental Institute.

The plan provides for various activities to consolidate the friendship of the Soviet and African peoples, to disseminate information on the history and culture of the African countries, and to establish new and (few words indistinct) with the African cultural figures and public bodies. The association also plans to set up its branches in the city of Leningrad, in the republics of the Ukraine, Armenia, Georgia, Uzbekistan, Kazakhstan, and Tadzhikistan.

Invitations

The board of the association plans to extend invitations to organizations in different parts of Africa to visit the USSR. In Moscow and other cities of our country, meetings and parties are being scheduled to mark outstanding African events and memorable dates. The activities also include a series of lectures on African countries as well as TV programmes, cultural exhibitions, music and poetry soirees, and so on. To acquaint Africans with life in the USSR and the activities of the association, the board will send to African cultural organizations and public figures, photographs, postcards, and records, and will also broadcast special programmes about the USSR.

Mboya's Six-Point Aid To Africa

WASHINGTON.

MR. TOM MBOYA, the Kenya labour leader, recently urged the United States Government to give more support to African movements for independence. "We believe that Americans generally support freedom for Africa, yet your Government does not seem to," he told the Convention of Americans for Democratic Action. He suggested the United States should:—

1. Support in the United Nations the concept of definite target dates for partial and total independence for trust territories.

2. Work constructively to help colonial areas gain their independence, particularly Algeria, Central Africa, and Kenya.

3. Contribute more generously to non-military projects.

4. Attempt "to mitigate and change the inhuman

(Continued on page 214)

African Leader Replies To Welensky

LONDON.

TITUS MAKUPO, general secretary of the African National Congress in Northern Rhodesia, accused Sir Roy Welensky of "adopting smear tactics about our Congress" in saying Africa nationalist organizations were Communist-backed. He accused Welensky of trying to justify "his ruthless conduct toward African nationalist organizations in Central Africa" and termed the charge without foundation. "Welensky should know well enough that nationalism and Communism are incompatible and that African nationalist leaders, particularly in the Northern Rhodesia African Congress, are not prepared to exchange one form of imperialism for another," Makupo added.

Commenting on the warning given in the House of Lords by Lord Salisbury about the danger of Communist influence in Africa, Sir Roy Welensky had said it was very dangerous to play with Communism. The Western world will face grave consequences if Communism establishes itself in Africa.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 5TH MAY 1959

Ban On Mr. Luthuli

MINISTER SWART'S decision to curtail the movements of Mr. Luthuli, president-general of the African National Congress, for another five years is, to say the most stupid thing any government which genuinely sought to weaken the communists in this country could do.

As leader of the African National Congress Mr. Luthuli was in a strong position to throw the weight of his position on the side of moderation in the inner councils of the Congress Movement. The ban will mean that one more powerful voice in favour of non-violence will be removed and those who fight to sharpen race conflict to further Moscow's ends will be free to move events in the direction of their choice.

There is, of course, another aspect to the whole affair which should be taken note of. It is possible that the government might have been acting on the belief that for all practical purposes Mr. Luthuli is the strongest single influence which keeps the Congress Movement together. By immobilising him for the next five years the government could hope to accelerate the process of disintegration which has already set in in the Congress Movement. But here again the ban becomes a negative instrument which creates a dangerous vacuum which the government can neve hope to fill.

The Bantustans are an insult to the intelligence and self-respect of the Africans and the stooges who are going to sit on their councils can never replace men like Mr. Luthuli. At best, most of them would be political self-seekers and opportunists who could play no part in solving peacefully the tangled problem of race adjustment in the way proposed by Mr. Luthuli.

On the other hand the ban is a clear warning to all the enemies of apartheid that as the government gets deeper into the morass of its own creation; as its faces rebellion within its own ranks and as the oppressed take a more determined stand the totalitarians in power will resort more and more ruthless methods to silence opposition. With the treason case collapsing in their hands while they fail absolutely to deal effectively with less than a hundred communists, the incompetence of the Malanazis in power can express itself to bloat their ego, in wholly useless bans like the one imposed on Mr. Luthuli.

The answer to them is to throw out the Freedom Charter which divides the oppressed and to seek for a new unity which should drive a little more sense into the heads of the men of apartheid.

Comment On Men And Events

Boycott As A Weapon Of Attack

By JORDAN K. NGUBANE

THE boycott is about the only weapon of attack which the oppressed can use to extend the area of liberty in our national life at the moment. It is not yet a crime to express political opposition in refusing to buy from certain stores or certain commodities. Thus, the decision by the Congress Movement to launch the boycott of Nationalist goods is important, not so much because it will bring apartheid crashing to the ground—which it will not do—as because it is a step forward in the process of educating the masses in the use of co-ordinated attitudes as modes of expressing political protests.

At the same time sight should not be lost of important difficulties in the way. The boycott of Nationalist products will not be any easy thing. On the one hand there is evidence to show that very many Nationalist products do not actually reach the African consumer and it is possible that those that do hit Afrikaner Nationalist capital only to a limited extent.

There are two other difficulties. A boycott designed to drive certain goods out of the market could very well be an invitation to competitors to cash in on it to advance their own goods. The Congress Movement would rightly not be interested in that. It would have its eyes on the Nationalist entrepeuner. But whether or not this was the case, the Congress Movement would sooner or later place itself in the position where it could be accused of smashing Afrikaner Capital to make way for Jewish, Indian or English Capital. In a situation charged with emotional tension such a charge would certainly not produce greater solidarity among the boycotters; certainly, not when the majority of these need a high degree of political and ordinary education to be able to prefer one brand of soap to another.

The third and most serious objection to the boycott of Nationalist products is that it could quite conceivably be a weapon best suited to a class war. The owner of a factory might be a model employer, treating—for argument's sake—his workers well and paying them a decent wage. He and they might be satisfied with that but because once a year he votes for Verwoerd's chummy he must be destroyed. His United Party rival might even be a worse exploiter of the underprivileged and because he votes for Graaff he escapes.

That is one side of the story. The other is equally important. A Nationalist owns a factory; When he realises that his political views are unprofitable, he resigns from the Nationalist Party. But by that time he has been ruined financially; his products have a bad name. Does the Movement have the means rehabilitating him—apart fr merely saying that his have been struck off the List?

There are two dangers in sort of boycott: It is total therefore does not make allowance for a change of attitude From this issues its second danger—it sharpens instead of lessening conflict and is of value thus only where an uncompromising economic class war is being fought

There is another type of boycott which should be given very serious consideration. The Pan-Africanists call it the "status boycott". According to this the shopkeeper who serves his Africans through a hole in the wall is warned that the Africans resent this and will not buy from him as long as he does not open the front door to the Africans. If he sticks to his guns, he loses African custom. If he closes the hole, the Africans return to buy as usual.

Mr. Sobukwe has introduced a new idea in the concept of the "status boycott." It has many visible advantages. Firstly, it gives the race oppressor enough warning to change his views. When he has changed, he is assured that the intention is not to destroy him because he belongs to a particular class; he is treated as a decent citizen serving a useful purpose in the life of the community.

This method leaves a deeper and more dramatic impact the public mind. Its results be seen every day, from the largest cities to the smallest on the Karroo. Instead of ening class and racial conflict works effectively for the of the race problem.

It would be unrealistic plead for the adoption of status boycotts. The Movement has gone too for

(Continued on page 217)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Ban On Luthuli Senseless And Unjust

IN the opinion of the Liberal Party of South Africa, nothing could be more senseless or unjust than the ban on Chief Luthuli, President-General of the African National Congress, which will, for five years, confine him to his home and prevent him from taking any part whatsoever in any part of the Union, says a statement issued by the Liberal Party of South Africa.

We protest first at the inhumanity of this ban. It amounts to five years confinement without trial, no more and no less.

We protest next at the stupidity of this ban. Chief Luthuli is a staunch Christian and a fierce advocate of the creation of a society in South Africa in which people will no longer suffer discrimination based on race. He is an outspoken opponent of White domination, but he is as outspokenly opposed to Black domination. For years now he has spent a large part of his time travelling the Union and addressing largely White audiences, persuading them that they had nothing to fear from the policies of his organisation Whenever he has spoken he has made South Africa think Now. Mr. Swart, with a single stroke of his pen, has put a stop to all this. The reason is clear Chief Luthuli was beginning to persuade too many South Africans of all races of the possibility of building a common society open to all. He never minimised the difficulties but he was robustly optimistic about the future. His reasoned voice was beginning to be heard even amongst the ranks of the Nationalists, and to sow doubts there. No doubt Mr. Swart hopes to silence the doubts by silencing the voice which has raised them. He will not succeed and it is a measure of his stupidity that he should think that he might. For the voice of Chief Luthuli is the voice of Africa on the march. It is a voice which cannot be silenced and which good sense demands should be given respectful attention.

This action against Chief Luthuli is not only a blow to the African people and the African National Congress—but to every South African whatever his race. It will do damage to relations between European and African which may well prove irreparable and could turn African opinion in the direction of a narrow and exclusive nationalism

Uganda Freedom Movement Proscribed

THE Uganda Government last week declared the Uganda Freedom Movement to be illegal on the grounds that its aims were identical with those of the recently banned Uganda National Movement.

The National Movement was banned by the Government on May 23, on the ground that its trade boycott campaign had given rise to intimidation which threatened peace and order.

Formation of the Uganda Freedom Movement was announced shortly after the ban on the National Movement.

Mr. Eridadi Mulira, former National Movement leader, who announced the formation of the new party, said it stood for "economic independence" for Africans and independence for Uganda by 1960.

It opposed the present Legislative Council and called for a "genuine democratic national assembly," he said.

Mr. Mulira, who was one of the Freedom Party's sponsors, said it was planned to send a delegation to London to present the Colonial Secretary, Mr. Alan Lennox-Boyd, with a picture of the "current political climate in Uganda."

Last Friday, the day before the National Movement was proscribed, the Buganda kingdom was declared a disturbed area. A number of restriction orders were subsequently served on leaders of the National Movement.

FLOOD RELIEF FUND

We acknowledge with thanks the following donations towards the Flood Relief Fund:—

Messrs Ramlal Harry (East London) £1—1—0, Mohanlal Harry (East London) £1—1—0, R. N. Bhaga & Co. (Morgenzon, Tvl.) £1—11—6, Convoy Trading Co. (Broken Hill, N.R) £1-11-6, P. Bhaga & Sons (Maitland, C.P) £2—10—0.

Increase In Rentals

THE following Press statement has been issued by the S.A. Congress of Trade Unions.

"We are shocked and bewildered at the collosal increase of over 300 per cent on the present rentals for single accommodation at Durban's sub-economic African hostels which has been approved by the City Council" says the S.A. Congress of Trade Unions in a letter to the Mayor of Durban.

"We most vehemently object to the proposed increases on the grounds that the workers are not earning enough to feed, clothe and look after themselves and their families on the wages they presently earn, and these increases are only going to aggravate the serious plight of the workers whose average earning are £8 to £10 per month in the Durban area.'

Request For Job Reservation

SACTU has also written to the Mayor of Durban pointing out to him that the Durban Municipal Transport Employee's Union has requested the City Council for "job reservation" to be enforced in certain spheres of work presently done by non-Whites.

"We have written to the Durban Municipal Transport Employees' Union condemning their action; and now we write to you to urge you, as the first Citizen of Durban, and the City Council, not to become parties to the implementation of "job reservation" as it is repugnant to any civilised society. In any case, the non-Whites being contributors to the coffers of the City Treasury demand justice and fairplay from the Council, and not protection of one section of the community," states the letter.

"We sincerely trust that you and the City Council will reject the requests of certain Trade Unions for reservation of jobs on racial lines, with the contempt it deserves."

SACTU Asks For Interview

SACTU has asked the Mayor of Durban for an interview to discuss both the matters A reply is awaited.

SACTU Opposes Bus Fare Increases

The S.A. Cogress of Trade Unions made representations to the Local Road Transportation Board opposing applications for increases in bus fares by non-European transport operators.

The grounds for opposing the applications were, that the workers were already burdened with high cost of living and will find it impossible to meet the increases, that the bus owners should form a public Utility company and for subsidies from the Government and the City Council because transport being essential in the economic life of the country, must be the responsibility of the state and the local authorities.

"SACTU wishes to make it clear that some of the bus-owners were running their buses at a profit, while others were incurring losses With the formation of a Utility company the losses or profits could be shared by all the owners. In any case, the bus users cannot be expected to pay increased fares so that bus owners could run their buses at a profit,'' concludes the statement.

Earn the £2000 or more p.a. of a top business executive: Start spare time study in Accounting, Costing, Secretaryship, Building Societies, Municipal Services, Banking, as well as other high ranking positions, with The School of Accountancy, backed by 50 years successful educational service. Write today for the free book "The Direct Way to Success", to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z) Johannesburg; and at 8th Floor, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1865, Durban, Phone 2-4063.

Gramophone Records
MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO, FOR 8/3
Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.
Latest Gujerati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers
MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING SELLING FAST.
Write for detail specification, gladly suppplied on application.
NATIONAL RECORDS
18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Moment Of Choice For Kenya

SUDDENLY there is a mood of optimism about Kenya, prickliest of East African problems says an editorial in the "Economist." Recently, the Colonial Secretary announced he would convene a round table conference on the colony's political development, and promised to produce the outside constitutional expert for whom the Africans have been clamouring. Last month he heard the views of the delegation of African and Asian elected members of the legislature (their alliance includes one European, too); and they departed notably cheerful. This week Mr. Michael Blundell has arrived, in the role of a national leader, and has claimed that the proposals of the New Kenya Group which he has formed from moderates of all races can lead to Kenya's self-government; he comes fresh from his campaign in the settler districts, where the diehards who had gathered to decry him were shouted down on their own sacred farmland by other white men. The Governor, Sir Evelyn Baring, is talking of an understanding between men of goodwill of all communities, and everyone is bowing in the direction of everybody else.

This is a very good thing, so far as it goes; a round of courtesies is an essential loosening-up process before any arduous diplomatic bargaining. It is particularly satisfactory that both Mr. Oginga Odinga's delegation and Mr. Blundell's group are declaring that Kenya's solution must be non-racial; that the Africans say Mr. Lennox-Boyd has gone a long way to meet them; and that Mr. Mboya and his colleagues have accordingly abandoned their boycott of the legislature. But it has to be faced that all this is only a beginning.

The Africans have not retreated one inch from the claims they staked out a year and more ago; if anything they have extended them. These claims, if conceded in full, would give Africans a majority in the legislature after the 1960 elections, a half-share in a ministry which they wish to be responsible to the chamber, and would fully recognise to the chamber, and would fully recognise Kenya's destiny as an African state. The demand for a rapid evolution towards self-government and independence would inevitably follow.

Mr. Blundell's non-racial approach is very different; it envisages Africans becoming gradually predominant during a period of unspecified length in which Britain, by retaining control, will provide the minority races with a security that would reconcile them to entrusting power to responsible Africans. The issue will be joined at this point. Nobody in Kenya now believes in "entrenched constitutional safeguards for minorities." Everybody remembers what Dr. Nkrumah did to such things. The African leaders are praising the realism of the Indian settlers in Uganda who, after a boycott of their shops, have decided not to ask for these paper entries in a constitution (though they were promised them when the Colonial Secretary declared that Uganda would be a "predominantly African" country).

That being so, the question turns on how long Britain is to retain control, and how control is to be retained. Control implies that, if necessary, the constitution could be suspended, as was done in British Guiana. Under certain political conditions, usually in isolated or divided or politically unorganised territories, such reserve powers are feasible weapons. But the Africans are now calling for an end to the emergency regulations in Kenya, specifically in order to free themselves to organise Kenya wide political parties. The chances are that this would mean a single monolithic nationalist movement crying for "freedom" and built up by African political methods, in which a degree of intimidation is a normal ingredient. At such a stage in Kenya affairs, and in the context of Africa as a whole, who can doubt that once such a disciplined movement was in existence, British control could in practice evaporate? A point would be reached in a very few years at which—whatever happened—it could not be reasserted.

This is the issue that ought to be faced now—before the round table conference meets. The critical decision has to be made. You can give the Africans freedom to organise; or you can organise safeguards. You cannot for long do both. If safeguards are to amount to more than African goodwill, the minorities should know soon because then they can decide to get with Mr. Mboya and his like (as many of them think they could) or get out. If there are to be safeguards, then the Africans have to be told bluntly that for a specified or an indefinite period they will not be given the keys of "the political kingdom"—which means, whatever the interim constitution, that there will be supervision of their political activities, and that an apparatus to use security forces in an extremity will be maintained.

Which choice should be made—to rely on African goodwill, or to try to impose restrictions? The choice cannot sensibly be discussed in isolation from Britain's wider intentions in British East Africa. A glance at the surrounding territories shows that British wishes are no longer the real arbiters of the local timetable. Internal (as well as external) forces are plainly setting the pace; and that pace is towards independence. In Somaliland a forced march to self government has been imposed by the forthcoming independence of Somalia. In Tanganyika, the administration retains control, but the strength of the nationalist movement, TANU, led by Mr. Nyerere, means that the governor has either to guide Tanganyika to self-government by a series of compromises with TANU, or face bloodshed. In Uganda and Zanzibar, internal divisions have so far diverted local pressure from accelerating the pace to self-government; but it would be foolish to count on the pig-headedness of the Baganda or of the Arab minority in Zanzibar to provide an indefinite breathing space to incubate a non-racial solution for Kenya. Mr. Mboya used to talk of a ten-year period for transfer of power to an "undiluted self-governing parliamentary democracy." He will have to be asked if he still stands by it. Some of his followers are said to be still in no great hurry, but Mr. Nyerere's victory, the Congo developments and the Accra conference seem likely to have changed Mr. Mboya's own time scale.

Is not the logic of these considerations that the transitional period in Kenya, however Mr. Blundell's group may see it, is measurably brief? And if it is brief, should not the opportunity be seized at once, without long protraction of the cold war in the colony, to prepare for the inevitable? Nobody should underestimate the international damage done by terrible incidents such as that at the Hola prison camp. It is a point worth making that Britain will in a few years run out of the goodwill engendered yearly by the emancipation of colonies, unless some territories in East Africa are got ready now to follow up the independence of Nigeria in 1960, and perhaps of Sierra Leone soon after. Otherwise a period might ensue in which Britain stood only for holding back African nationalism and aspirations, with perhaps Belgium or France earning the good marks.

Ironically enough, Kenya is the obvious colony to follow on, because it has a reservoir of sufficiently advanced black Kenyans who could act as the majority ministers in a new state, and a corps of sufficiently skilled Kenyans of all [illegible] tations who could help in [illegible] ning an efficient [illegible] If an African prime [illegible] could be as colour-blind as Mboya asks white Kenyans to [illegible] he could run Kenya [illegible] as well as—perhaps rather than—Dr. Nkrumah runs [illegible] na today. The one condition [illegible] racial harmony. Of the [illegible] conditions set by the [illegible] Secretary, it is the only vital one; and it is also the only vital condition in the New Kenya Group's policy. But if what is regarded as a sufficient degree of racial harmony cannot be reached at the coming conference, is there much hope that it could be reached later, within any period that fits any realistic assessment of African developments? Logic now seems to point to a leap in the dark, to the taking of risks that a few years ago were unthinkable. This is what a wise ascent of Mount Kenya will involve.

Mboya's Six-Point Aid To Africa

South African policy [illegible] apartheid."

5. Develop new and creative measures to bring South-West Africa under international control.

6. Support African demands at the United Nations that Spain and Portugal report on their African Colonies.

Africans appreciated the United States strong [illegible] ings over its European alliance, he said, but added:

"Africa cannot any [illegible] er accept that her rel[illegible] with the world be d[illegible] through London or [illegible]
—Reuter.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Nasser Tones Down Anti-Soviet Campaign

CAIRO.

DR. FAWZI, Foreign Minister of the United Arab Republic, flew to Geneva recently for talks with Mr. Hammarskjold on the Middle East situation. Dr. Fawzi has returned to an active role in the diplomatic scene in Cairo, after an unspecified indisposition lasting for nearly two months: although his advice has rarely been important in establishing the main lines of Egyptian policy, his professional diplomatic skill has often contributed to its successful execution.

There may be more than coincidence in the fact that the clever and cautious Dr. Fawzi is resuming the full duties of his office at a time when the Egyptian propaganda campaign against Russia is diminishing and a few small openings are being given to the western Powers. He is not likely to favour the sort of savage attacks on all fronts that President Nasser has been conducting until lately.

Indian Misgivings

Some significance may be read also into the meetings Dr. Fawzi is reported to have had in the past few days with the Indian and Yugoslav Ambassadors here. The Indians are known to have been considerably embarrassed by some of Colonel Nasser's tactics since the Mosul revolt in Iraq, especially his attempt to rally Muslim religious sentiment against "atheistic Communism," and the virtual disappearance of this particular propaganda line owes something to representations from Delhi. The Yugoslavs, too, are thought to have urged moderation on Colonel Nasser, in keeping with Marshal Tito's own brand of tight-lipped diplomacy.

Other factors which may have persuaded Colonel Nasser to dampen the attacks on the Soviet Union include Mr. Khrushchev's letter to him of April 29, which is believed here to have been written with an eye to publication. So far its contents have remained secret, but most intelligent guesses agree that it probably assured the President of Russia's continuing help, her strict aloofness from internal Arab politics, and her disappointment of the virulence of Egyptian attacks on the Communists and their Moscow connexions.

Suspicion Of Jordan

Behind this, of course, there could well have been a reminder of Egyptian dependence on Soviet aid, both military and civil: and perhaps the biggest factor of all contributing to a softening of the anti-Russian campaign, is the hope that a more favourable climate can be created for the present visit to Moscow of the Egyptian commission of experts on the High Dam, the first stage of which the Russians have promised to build.

All this is not to say that Egyptian propaganda has suddenly entered calm waters, Russia may be given the benefit of the doubt for the moment, but the Communists in Iraq are still treated to a daily savaging, and no opportunity is lost of rubbing imperialist noses in the dirt. The recent Cabinet change in Jordan, for instance, has been presented here as a prelude to some recrudescence of the Baghdad pact, with Britain once more in the part of the chief villian. The unfortunate history of the new Prime Minister, Hazza Majali, who was turned out of office after the Templer riots of 1955 when Britain was trying to bring Jordan into the Baghdad pact, is reviewed and he is pictured as the stooge of the British and King Hussein's mother, Queen Zeine, in contrast to Samir Rifai, his predecessor, who is dismissed as an American agent.

British Mission

What it all means nobody seems clearly to know, except that it is obviously a further conspiracy against Arab nationalism by the west. But perhaps this is just the Egyptian way of covering up deeds with words.

The first members of the British mission to implement the Anglo-Egyptian financial agreement are expected to arrive here. An agreement was signed with the United States for the purchase of nearly $22 million (7,800,000) worth of surplus agricultural products, the payment to be made in Egyptian pounds and purchase price to be spent by the United States in Egypt. A similar arrangement was made five months ago for the purchase of surplus American wheat, and although the United States has received small thanks for it so far, it is perhaps enough for the moment that such transactions can be made at all, even if they do set off a barrage of anti-western propaganda designed to cover them up.—"London Times"

Beach Ban Urged

(From Our Own Correspondent)

IF a recommendation to the Durban City Council is endorsed then the entire stretch of beach sands from the Addington Hospital to the Umgeni River mouth will be labelled strictly for "Europeans Only". In effect, non-whites will be denied access to any portion of Durban's beach. The portion north of the Umgeni mouth is not only treacherous to swimmers, but being surrounded almost entirely by the European residential areas of Durban North, Ellis Park and Virginia, is virtually inaccessible to non-Europeans.

Among reasons given in the past for the desire to exclude non-whites have been that Indians especially throw litter indiscriminately, and that "Natives and Indians stare at White women in bathing costumes." The former complaint is probably justified, though the cure rests not in further apartheid but in enforcing the city's anti-litter bye-laws. The latter is however, curious. There have been numerous letters in the daily press in recent months condemning the scanty clothes worn by White women along the beachfront. It does not seem to have appeared to anyone that if White women do not desire non-Europeans to stare at them in their provocative clothes—or lack of clothes—then the remedy is to dress decently.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6	Records	49/6
Pyasa	5	"	41/3
Dekh Kabira Roya	4	"	33/-
Abhiman	3	"	24/9
Janam-Janam Ki-Fere	5	"	41/3
Johny Walker	3	"	24/9
Ayodyapati	5	"	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tulsidas	5	Records	50/-
Pehli Jhalak	6	"	60/-
Halaku	4	"	40/-
Bahaar	2	"	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2	"	20/-
Loose Numbers Babul Barsat and Badal			30/-

—o—

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Grey Street, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No Union Between Ghana And Guinea

THE communique issued after the meeting of Dr. Nkrumah and M. Sekou Toure at Conakry amounts to a tacit confession that the proposed union between Ghana and Guinea is not to take place. It is still proposed that there shall be a union, which will become more real as other independent African states join it; but meanwhile all that will actually take place in consultation, and arrangements that there shall be passport-free travel facilities. In real terms, almost as much could be said of Britain and Ireland, whose volume of travel is much greater. Apart from a mysterious suggestion for a "common bank issue" there is not a word about true federal institutions, which are the mechanics of unions as opposed to alliances.

The truth is that, when they came to re-examine the first exciting idea of a union that should become the core of a United States of West Africa, Ghanaians and Guineans discovered that they still were respectively too English and too French in their ideas, institutions and attitudes to merge outright. The real equipment of their statehood they found to be specialised, not interchangeable; what was interchangeable, a general African understanding—was not the machinery of state imported from different parts of Europe. By all accounts Dr. Nkrumah does not like M. Sekou Toure's brand of one-party state, and probably thinks that his switching of so much of Guinea's trade to iron curtain countries is unwise; yet despite making a raft of trade agreements with these countries, M. Sekou Toure sticks obstinately to the franc and refuses all blandishments to come into the sterling area under Dr. Nkrumah's (perhaps unexpected) auspices The common bank of issue will in some way have to issue both francs and Ghanaian pounds, unless Dr. Nkrumah hopes to join the common market as a franc country.

Of course the two countries will continue to work together and maintain the unusual relationship of having each other's ambassador to sit in on cabinet meetings. They are, after all, still on their own in West Africa, apart from a firmly non-co-operating Liberia. But in the political reshufflings now being talked about it is not clear that M. Sekou Toure and Dr. Nkrumah have identical interests. If they desire to head bigger states (perhaps to face the Nigerian Federation which will be independent in 1960) M. Sekou Toure would surely be better off if he could get hold of either Senegal or Ivory Coast; Dr. Nkrumah's more logical next union is with Togoland. Like the situation halfway through the second volume of a Victorian novel, at the moment in West Africa everybody seems set to marry the wrong partner.—"Economist."

No Meddling By Women In Nigerian Politics

THE premier of Northern Nigeria, Alhaji Ahmadu, Sardauna of Sokoto, told a press conference in Kaduna the regional government was trying to engage experts from abroad to study ways of improving the economy. "Our big problem is that we do not have enough money to make full use of the mineral wealth of the region." He added that he hoped to introduce more industries to the region the economy of which is principally agricultural.

In reply to a question on possible rivalries among the three Nigerias, the Premier said: "Our aim is to maintain the unity of the whole of Nigeria. As long as there is understanding and goodwill between the regional leaders, I think he will be able to maintain the unity we have achieved."

On the question of a vote for women, he said woman's place was in the home. "We don't like her meddling in politics, but if 50 per cent of the region's women ask for the vote they will get it. So far they have not asked for it."

The Sardauna said Northern Nigeria would be "proud to take its place in the Commonwealth when the whole Nigerian Federation becomes independent next year."

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. 'Phone 33-1654

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Memorial Service For Christopher Gell

A MEMORIAL SERVICE for the late Christopher Gell, who died in his iron lung in Port Elizabeth on May 28, 1951, aged 40, was attended by people of all races in St. Cuthbert's Chapel.

The church was nearly full, with members of the African National Congress in their khaki dress predominating.

The service was led by Canon John P. Gutch.

The Rev H F. C. Thorpe said Mr. Gell understood that baas skap and apartheid could not be reconciled with Christianity.

He was courageous and clear-sighted, and used his writing ability to speak up for justice, and the brotherhood of man under God, who was love.

Mr. Thorpe said that people who defended only their own family or group had advanced no further than the tiger in the jungle.

Mr. T. Mqota said he had been asked by the A N C to speak as one who had been a close friend of Mr. Gell. Mr. Gell had not been a member of the A.N.C. or, indeed, of any political group.

But evidence of his greatness of character was the fact that the A.N.C. and some other political organisations frequently sought his guidance.

Mr Gell had spoken up fearlessly at all times for the truth as he saw it He had not faltered when others became afraid.

When he died Africans felt they had lost a great protector. Mr. Gell had done as much for the cause of better human relations as any organisation.

Both addresses were translated by an interpreter into Xhosa.

The service which lasted 45 minutes, ended with the singing of "Nkosi Sikelele Afrika" ("God Bless Africa"), the A N.C. anthem, and the Jeremiah Clarke Trumpet Voluntary played by the organist, Mr. Christopher Trussell

Helping Overseas Students To Understand India

THE Indian Council for Cultural Relations is holding an Introduction (Orientation) Course for the benefit of overseas students who are now going to India to join the various universities and colleges. The first will be at Bombay (June 12-18), the second at Madras (June 27 to July 3) and the third at Delhi (July 10th-17th).

African students going to India for the first time will find these courses, for which no fees are charged, very helpful in understanding Indian conditions and the Indian people.

The courses are open to all students from British East Africa going to India. Those wwo want to attend should communicate their names to Mr Probodh Mehta, I.C.C.R., Rahimtola House, 7 Homji Street, Bombay; or Mr. K. S. Nair, I.C.C.R, Pataudi House, New Delhi; or Mr. Atawar Rehman, I.C.C.R., 54 Ganesh Chandra Avenue, Calcutta; or Mr. F S. Rajagopalan, I.C.C R, No. 1 First Street, Sait Colony, Egmore, Madras 8

Brazilians Barred At P.E. Airport

BRAZIL'S Portuguesa de Santos soccer team was refused admission to the Port Elizabeth and Durban airport buildings on May 30th.

The team, which includes Negro players and the manager, arrived at Port Elizabeth from Durban and Portuguese East Africa at 1 p.m. in a Deta (Portuguese) airline Dakota.

None of the players nor the manager was allowed to leave the grass apron on the airport at Louis Botha (Durban) nor at Port Elizabeth, the public was cleared from the buiding and the team was allowed into the restaurant for a meal.

The team was met by Airways, Customs and Immigration officials at Port Elizabeth.

The officials would not give any reason for the ban. They were understood to be "acting on Government instructions"

The team members appeared annoyed, and they gesticulated angrily.

They sat on the grass and ate sandwiches made at the airport.

The aircraft was due to leave for Cape Town at 2 p.m. but Captain A. Rodrigues, the pilot, said bad weather at Cape Town made it impossible for him to land the Dakota.

The team was due to sail in the Dutch ship Ruys to Brazil the next day.

At 4 30 p m. they left in four taxis for Cape Town.

Earlier the same day there were angry scenes at Durban. The aircraft landed there to refuel.

An English-speaking member of the team told an official that several players wanted to enter the terminal building for a drink of water. The official refused, saying there was water in the aircraft.

There was an angry outburst, with members of the team shouting remarks in Portuguese.

An official at Durban said the team had been cleared by Customs and Immigration authorities in Lourenco Marques and if they had been allowed to disembark at Durban they would have had to go through South African customs and immigration formalities —"Evening Post."

Alliance Party Victory

KUALA LUMPUR, Wednesday.—The powerful Alliance Party continued to lead in the state elections, winning 20 of the 24 seats in elections in Negri Sembilan, yesterday.

The Socialist front won three seats and an independent won a fourth opposition seat.

S.A.I.F.A. Opens Its Doors To All Races

THE South African Indian Football Association has opened its doors to all races and in future any non-Indians will be able to play for any Indian Football Club in South Africa This decision was taken at the 23rd biennial general meeting of the S A I.F A. in Durban over the weekend, says a statement issued by the Association.

It further says that the delegates from all provincial units unanimously decided against affiliation to the Football Association of Southern Africa and endorsed the stand taken up by the South African Soccer Federation.

Other decisions were—headquarters of the Association shall rotate to all provinciel centres every two years; headquarters will remain in Durban for the next two years; and, the Sam China Cup tournament will be held in Durban from August 8 to 16.

Mr. George Singh was elected president; Mr. Louis Nelson vice-president; Mr S. P. Bobby Naidoo, treasurer and Mr. S. K. Chetty secretary.

Campaign Against Discrimination In Sport

An official of the Campaign Against Race Discrimination In Sport on Saturday referred to the assurance given by South Africa that discrimination played no part in the country's selection of olympic sportsmen.

Mr. Anthony Steel, secretary of the Campaign, welcomed the reported assurance given to the International Olympic Committee by its South African member, Mr. Reginald Honey, in Munich on Wednesday.

But, said Mr. Steel, Mr. Honey apparently omitted to say that the South African Commonwealth Games Committee only permitted sports Associations which by rule or practise excluded all applicants except those of European origin.

Boycott As A Weapon Of Attack

(*Continued from page 212*)

change its line without loss of face. But something can be done. People can realise that the economic and status boycotts are not mutually exclusive; that they are complementary While the Congress boycott goes on, the Pan-Africanists could also launch theirs. The desirable thing would be to work for the ideal of ultimate co ordination of movement in the fight against apartheid.

It is to this aspect of the fight that our leaders should give much thought at the moment.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Two Suspended Where Mau Mau Died

NAIROBI.

THE commandant and deputy commandant of Kenya's Hola detention camp, where eleven Mau Mau prisoners died in March after being beaten by warders, have been suspended from duty. This was announced by a Government spokesman. They are Mr. Michael Gerard Sullivan, the commandant, and Mr. Alexander Cran Coutts. Mr. Sullivan came to Kenya from Liverpool in 1954, and Mr. Coutts, from Aberdeenshire, arrived a year later.

At the inquest, the Mombasa coroner, Mr. W. H. Goudie found that the detainees had died from beatings—some inflicted unlawfully—but he could not apportion the blame individually.

The Kenya Government spokeman said that an investigation would be conducted under colonial regulations, with specific charges being made against the officers concerned. They would be given the opportunity to exculpate themselves, but if they failed to do so, the charges would be heard by a tribunal of three senior officers, the chairman being either a judicial or legal officer. The tribunal would report to the Governor, who would recommend to the British Colonial Secretary what action should be taken.

Meanwhile, Mr. Norman Harris Minister with Portfolio, claims that the Kikuyu secret tribal society Kiami Kia Muingi (Assembly of the People) has been revealed as "undoubtedly a resurgence of Mau Mau," He said here that "killing oaths" similar to those used by the Mau Mau had been administered, and there was evidence that the society's members were collecting rat poison. The double killing oath—"May it kill me if I don't kill someone"—was quite prevalent last year.

The K.K.M. was proscribed in January last year, when the Government stated that the society had similar aims to Mau Mau and was planning to rid Kenya of Europeans. If necessary by killing them with poison.

Mr. Harris said that in the twelve months ending on April 30, there had been 2,550 arrests in connection with K.K.M. activity, 2,168 prosecutions, and 2,137 convictions. He said that 94 per cent of those arrested were former Mau Mau members, The situation was under control, but there were some disturbing features; The Government had tried relaxing emergency restrictions in Central Province, but with disappointing results, "because of the Kikuyu's extraordinary love of secret societies."—Reuter.

Church Of Scotland On Future Of Nyasaland

THE decision of the Church of Scotland General Assembly urging that effective power should be given to a majority of the people of Nyasaland did not involve "immediate application," the Rev. Kenneth Mackenzie, Secretary of the Church's Special Commission to consider the Nyasaland situation, said in London.

Interviewed on the BBC home service programme "At Home And Abroad," he said, it was suggested that power in Nyasaland be transferred to a majority of the people;

"But that does not mean the immediate application of our ideas of democracy,"

Asked about the question of "irresponsibility" in appearing to undermine the Government's position by playing up to extremist African Mr. Mackenzie said "nationalist movements in Africa are forward-looking movements."

Told that he appeared to be saying "give in to the Africans in Nyasaland whatever hap pens," he was asked if Nyasa land would not then leave th Federation and thus leave othe in Central Africa in the lurc Mr. Mackenzie replied that believed some form of clo association was necessary. "Th more power you give them, t more realistically they will fa this issue,"

Asked if he discredited pledges already given, he plied, no, but he felt that pledges had to be given backed up by action.

Asked if it was right in pri ciple for the Church to adopt political stand, he replied that what was being done was not different from what the General Assembly had been doing on similar subjects for many years.

"I feel the future of Nyasaland should not be involved in the conflict of internal British politics. That was made plain," Mr. Mackenzie Sapa-Reuter'

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST
VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST
Vegetarian Lounge
126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS :

Indian Information, Govt. of India Publication Illustrated 2 copies	3	6
Illustrated Weekly of India, Times of India 4 copies	8	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies	4	6
My Magazine of India South Indian Magic	1	6
March of India, Govt of India Publication Illus.	4	6
Indian Annuals Fully Illus. with Pictures	7	6
Picture Magazines of India Film Fare 1958 4 Issues	12	6
Hindustani Picture Book Dharamyoga 2 Issues	3	6
Tamil Film Magazine Pesum Padam	2	6
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 Issues	3	6
Urdu Film Magazine—Shama	2	6
Gujarati Film Cinema Sangeet	4	6

Song Books in English—Mother India Thumsa na Dehak, Bhabi, Jagtre Raho, Miss Bombay, Miss India Hawar Bridge Night Club, Passya and Madhumati 1/- Each

Latest Records Books and Matter of Indian interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.
Green tumeric 1s. per lb.
Amba-Huldhi 1s. per lb.
Garlics with big stems 1s per lb.

We pack our goods well before railing.

We sell by C.O.D.

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	5	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from :

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From :

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. **Telephones: 47888.**

Telegrams & Cable: "SORABTEM." **47453.**

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	[illegible]
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. [illegible]ndhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	8

Obtainable From:

Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

Printed and published by: Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

No. 22—Vol.-LVII.
Friday,
5th June, 1959
Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price 4d.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન
ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

★
"મનુષ્યમાં અનેક વૃત્તિઓ—શુભ અને અશુભ રહેલી છે. શ્રેષ્ઠ પુરૂષો તેમાંથી અશુભ વૃત્તિઓને-દૂર કરતાં કરતાં ચાર પ્રધાન વૃત્તિઓ રાખે છે. "મૈત્રી, કરૂણા, મુદિતા, અને ઉપેક્ષા.''
—કેદારનાથજી.

પુસ્તક ૫૭ મું—અંક ૨૨ | તા. ૫ જુન, ૧૯૫૯. | છુટક નકલ પે. ૪

દમન સામે મ્બોયાનો રોષ

ગયા શનિવારે નૈરોબી ખાતે મકાદરા હોલમાં મળેલી લગભગ ત્રણ હજારની માનવમેદનિ સમક્ષ કરેલા પ્રવચનમાં કેનીયાના આફ્રિકન નેતા મી. ટોમ મ્બોયાએ કહ્યું હતું કે "ભય અને ગભરાટમાં પડેલી કેનીયા સરકારે આપણા સભ્યો સામે દમનનો માર્ગ લીધો છે. પક્ષના નેતાઓ અને સંચાલકોને ગીરફતાર કરવામાં, હદપાર કરવામાં અગર અટકમાં લેવામાં આવ્યા છે. આપણી દરેક સ્થળે શોધ ચાલી રહી છે. આજે આપણે આપણા ભાઇઓની ઉણપ સહન કરી રહ્યા છીએ." વધુમાં મી. મ્બોયાએ કહ્યું હતું કે "સરકાર દમનની નીતિઓ ચાલુ રાખી છે, પરંતુ આપણને જાહેર કરવા દો કે કેનીયાને આઝાદ જોવાના આપણા નિર્ધારને ધરતીની કોઇ તાકાત કચડી શકશે નહિ."

આપણું આંદોલન આઝાદી મળતાં સુધી ચાલુ રહેશે. આપણે સંસ્થાનવાદ અને ગોરા સેટલરોના વર્ચસ્વ સામેનો અંતિમજંગ શરૂ કરી રહ્યા હોવાની ઘોષણા કરીએ છીએ.

મી. મ્બોયાએ કહ્યું હતું કે કેનીયા સરકાર "હોલા છાવણીમાં આપણા અગિયાર લોકોનાં ખુન માટે ગુન્હેગાર છે અને આ વાત હું સ્પષ્ઠ શબ્દોમાં ઘોષિત કરૂં છું.'

આપણે ઘણી ફરિયાદો અને અવારનવાર મોતના સમાચાર સાંભળ્યા છે. આપણે ડીસેન્ટરીના રોગચાળા અને માગેશ ટાપુ પર ડુબી મરેલા લોકો વિષે સાંભળ્યું છે, પરંતુ જ્યારે સરકારનાં માજી પુર્નવસવાટ અધિકારી કુમારી એઇલીન ફ્લેચરનાં કેટલાંક નિવેદનો પ્રસિદ્ધ થયાં, ત્યારે તેને ખસેડી મુકવામાં આવ્યાં હતાં.

આપણે બધી જેલો અને અટકાયતી છાવણીઓના વહીવટમાં અદાલતી તપાસની અને સલામતી ખાતાના પ્રધાનની બરતરફીની માગણી કરીએ છીએ.

"આપણે હોલાના બનાવ માટે જવાબદાર ગુન્હેગારો પર મુકદ્દમો ચલાવવાની અને મરણ પામેલા અટકાયતીઓનાં કુટુંબીઓ માટે ઉંચા વળતરની માગણી કરીએ છીએ. અમે અટકાયતીઓ બીમાર હોવાની વાત માની શકતા નથી.

બંધારણીય કટોકટી વિષે મી. મ્બોયાએ કહ્યું હતું કે કેનિયા ૧૯૫૪થી આ કટોકટી હેઠળ જીવી રહ્યું છે. ૧૯૫૭માં અમે જ્યારે ચુંટાયા ત્યારે અમે અમારા મતદારોને લીટલટન યોજના અને તે પછી વર્તમાન બંધારણ તોડી પાડવા બનતું બધું કરવાનું વચન આપ્યું હતું. એ વર્ષના અકટોબરમાં લીટલટન યોજના તુટી પડી હતી અને નવેમ્બરમાં મી. લેનોકસ બોઇડ નવું બંધારણ લાદયું હતું. અગાઉના બંધારણ માફક આફ્રિકન ધારાસભ્યોએ તેને પણ ફગાવી દીધું હતું.

મી. મ્બોયાએ રંગ, જાતિ અગર ધર્મના ભેદભાવ વગરની એક વ્યકિત–એક મતની ભુમિકા પર રચાયેલી લોકશાહી પ્રથાની કેનીયામાં સ્થાપના કરવાની માગણી કરી હતી અને ભાગીદારી, મિશ્ર જાતિવાદ આગળ ભેળસેળ વાળી લોકશાહીના સર્જનની વાતને ફગાવી દીધી હતી.

મી. મ્બોયાએ મી. બ્લન્ડલના ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપની ટીકા કરી હતી અને કહ્યું હતું કે 'હું બ્લન્ડલ, વાવેરૂ અને અમાલેમ્બાને કેનીયાના કોઇ પણ ભાગ પર સભામંચ પર મારી સાથે ખડા થવાનો અને આફ્રિકનો માટે કોણ બોલે છે, તે જોવાનો પડકાર કરૂં છું.

તેમણે કહ્યું હતું કે બ્લન્ડલ જુથ 'સરકાર યોજીત છે અને તેને કેનીયાના સરકારનો ખુલ્લો ટેકો છે. અને જે કોઇ આફ્રિકન તેની પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય રીતે સંકળાયેલો હોય છે, તે સરકારની મિત્રાચારી મેળવે છે.'

ગોળમેજી પરિષદ અને આગામી ચુંટણીની પ્રથમ આવશ્યકતા તરીકે મી. મ્બોયાએ કટોકટીના અંતની માગણી કરી હતી.

દક્ષિણ આફ્રિકાને કાઢી મુકો
રશિયાની માંગણી

૧૯૬૦માં રમાનારી ઓલીમ્પીક રમતગમતમાંથી દક્ષિણ આફ્રિકાને કાઢી મુકવાની રશિયાએ માંગણી કરી છે. તેના કારણમાં રશિયાએ એવું જણાવ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમમાં હિંદી અને આફ્રિકન ખેલાડીઓને સ્થાન આપવામાં આવ્યું નથી. મ્યુનિકમાં આવેલ ઓલીમ્પીક સભા મળશે તેમાં રશિયા આ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત કરશે..

એશિયાને કબજે કરવાની ચીનની ચાલ હોવાની શંકા

જો અમેરીકા પશ્ચિમ પ્રશાંત મહાસાગર વિસ્તારમાંથી પોતાની સેના હટાવે અને એ વિસ્તારને ટેકો આપવાનું બંધ કરે તો, ચીન આખા એશીયાને નકકી કબજે કરશે એવો મત અમેરીકાના દુર પુર્વની ઘટનાઓના નિષ્ણાત શ્રી વોલ્ટર રોબર્ટસને વ્યકત કર્યો હતો.

અમેરીકી પ્રતિનિધિ સભાની વિદેશ ઘટના સમીતીની ખાનગી બેઠકમાં ગયા માસની તા. ૨૧મીએ જુબાની આપતાં રોબર્ટસને ઉપરનો મત વ્યકત કરીને જણાવ્યું હતું કે, જો ચીન એશીયાને કબજે કરશે તો ભારત માટે અતિ ગંભીર ભય ઉભો થશે, કારણ કે ચોખા માટે મોટા ભાગે ભારત અગ્નિ એશીયા પર આધાર રાખે છે.

શ્રી રોબર્ટસને એવો મત પણ ઉચ્ચાર્યો હતો કે, જો મિત્રાચારી ધરાવતા કોઇ પણ એશીયાઇ દેશ પર સામ્યવાદી ટેકાવાળી સેના આક્રમણ કરે તો હાઇડ્રોજન બોંબનો ઉપયોગ કરવાની અમેરીકાને વિચારણા કરવી પડશે.

પૂજ્ય કેદારનાથજી

"ઇન્ડિયન ઓપીનીયન"ના વાંચકો પુ. કેદારનાથજીના નામથી વાકેફ છે જ. તેમના અનેક મનનીય પ્રવચનો આ પત્રમાં પ્રગટ થયા છે.

આ સોમવારે મળેલી હીંદની ટપાલમાં અમને ખબર મળ્યા છે કે પુ. કેદારનાથજી લકવાનો ભોગ બન્યા છે. અને હોસ્પીટલમાં છે. આ સમાચાર ચિંતાજનક અને દુઃખદ છે. તેમના આરોગ્ય માટે અને દિર્ઘાયુ માટે અમે ઇશ્વરને પાર્થીએ છીએ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૫ જુન, ૧૯૫૯.

મી. લુથુલીપર બજાવવામાં આવેલો મનાઈ હુકમ

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ મી. લુથુલી ઉપર નેશનાલીસ્ટ સત્તાધીશોએ બીજા પાંચ વરસનો જે મનાઇ હુકમ બજાવ્યો છે તે અમારી સમજ મુજબ અતી મુર્ખતા ભરેલું પગલું લાગે છે. ખાસ કરીને જયારે તે એવો દાવો કરે છે, કે તેઓ આ દેશમાંથી કોમ્યુનીસ્ટોને કાઢવા ઇચ્છે છે.

આફ્રિકન કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે મી. લુથુલી કોંગ્રેસની ચળવળમાં તેમની લાગવગને લઈ મધ્યસ્ત વિચાર શ્રેણીને ઉત્તેજન આપી શકયા હોત. પણ આ અંકુશથી સરકારે અહીંસાનો અવાજ બંધ કરી દીધો છે, ને મોસ્કોથી દોરવણી લેનારાઓ માટે મેદાન ખુલ્લુ મુકી દીધું છે.

બીજી દ્રષ્ટીએ જોઈએ તો કદાચ સરકારનું એમ માનવું હોય કે મી. લુથુલીમાં એટલું જોર છે કે તેઓજ કોંગ્રેસની ચળવળને ચાલુ રાખે છે. અને પાંચ વરસ માટે એમની ઉપર અંકુશ મુકવાથી કોંગ્રેસને ભાંગી પાડવી શકય બનશે. પણ તે ભુલ કરે છે. ગમે તેમ હોય પણ આ અંકુશ કોઇ પણ રીતે કોઇને પણ ફાયદાકારક નહીં નીવડે.. બાન્ટુસ્થાનની યોજનાઓ તો કોઇ પણ સ્વમાન પ્રીય વિચારશીલ આફ્રિકનને અપમાનકારક લાગે એવી છે. જેઓ સરકારના હાથના રમકડા છે, કે જેઓ આ કાઉન્સીલોમાં છે તેઓ મી. લુથુલી તોલે કોઇ દીવસ નહીં આવી શકે. આ લોકો તો પોતાના સ્વાર્થ માટે હાજી હાનો ભાગ ભજવવા તઇયાર થયા છે. જાતી કે રંગના સવાલનો ઉકેલ તેઓ મી. લુથુલીની જેમ નહીં કરી શકે.

બીજી બાજુ બધા ઇલાયદાપણાના વિરોધીઓએ એ વસ્તુ પ્રત્યે ખાસ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે કે, જેમ જેમ સરકાર પોતે ખોદેલી ખીણમાં ઉંડી ઉતરતી જાય છે. અને જેમ જેમ તેની સામે બહારથી અને એના પક્ષમાંથી વિરોધ વધુ થતો જાય છે, તેમ તેમ સરકાર વધુ સખતાઇઓ વિરોધી અવાજોને બંધ કરવા ભરી રહી છે, અને ભરશે. આજે ટ્રીઝન ટ્રાઈલના કેશમાં હાર પામ્યા પછી સરકાર તમાચો મારી પોતાનો ગાલ લાલ રાખવા માટે આવા નકકામાં અંકુશો મુકી રહી છે.

આના જવાબમાં બીન-ગોરાઓમાં જે ફ્રીડમ ચાર્ટર ભાગલા પાડી રહ્યું છે એને કાઢી નાંખી સંગઠીત બની ઇલાયદાપણાના સરજનારાઓના મગજમાં જરા અકકલ રેડવાનો પ્રયત્ન કરવો ઘણો જરૂરી છે.

વિજ્ઞાનીક અને ધાર્મીક દ્રષ્ટીમાં એટલો ફેર છે. બુદ્ધિની મર્યાદા પુરી થયા પછી જે કંઇ બને છે તેને વૈજ્ઞાનીક દ્રષ્ટિ "અનુકુળ કે પ્રતિકૂળ અકસ્માત" કહે છે. ધાર્મીક દ્રષ્ટિ એમ કહે છે કે એ મર્યાદા પછી શ્રદ્ધાનું અમર્યાદિત ક્ષેત્ર શરૂ થાય છે.

લોકશાહી ખતરનાક નીવડશે

મુંબઇ પ્રદેશ કોંગ્રેસ-કમીટીના પ્રમુખ શ્રી. કે. કે. શાહનો એક વાર્તાલાપ નવસારી રોટરી કલબના આશ્રયે યોજવામાં આવ્યો હતો. તેમણે કહ્યું હતું કે નાગપુરનાં સહકારી ખેતીના ઠરાવથી કોંગ્રેસ અને સામ્યવાદ વચ્ચે હવે કંઇ ફરક નથી એવી હવા ઉત્પન્ન થઇ છે. ખરી વાત તો એ છે કે આપણા પ્રશ્નોની જરૂરી વાત સમજાય એવી ભુમિકા તઇયાર કરવાનું આપણે વરસોથી શીખ્યા નથી એથી પારાવાર નુકશાન થાય છે. એટલે આપણે તે ભુમિકાનો વિચાર કરીશું

આપણી બીજી પંચવર્ષીય યોજના પૂરી થાય ત્યાં સુધીમાં દેશમાં બેકારોનું પ્રમાણ એંસી લાખનું અને ત્રીજી પુરી થાય ત્યાં સુધીમાં તો બે કરોડ ઉપર પહોંચશે.

માત્ર સૂત્રો પોકારવાથી કંઇ નહીં વળે. આપણે ગામડાં અને સહકારની વાતો કરીએ છીએ પણ આપણા દેશમાં ૮૫ ટકા અભણ માણસો છે એમને સમજાવવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ! એ કોઓપરેટીવમાં બેકારોનું બળ વધી ગયું તો શું પરીણામ આવશે? આ બધા પ્રશ્નો લોકશાહીના છે તેને સમજવા પ્રયત્ન નહીં. કરીએ તો સાત વરસમાં સામ્યવાદ આવશે.

લાખોના વેરા

સમાજવાદીઓ અને સામ્યવાદીઓ કહે છે કે કોંગ્રેસ પૈસાદારોની છે પણ હું કહું છું કે મહારાજા ગાયકવાડની મીલ્કતનો હું વહીવટ કરૂં છું અને એથી જણાવું છું કે જયમહાલ પેલેસ જેવી જગા જે એક પૈસો આપતી ન હતી એના એમને વરસે લાખ લાખ રૂા. મિલ્કત વેરાનાં ભરવા પડે છે, ખર્ચ વેરો જુદો.

ચીન અને અમેરીકા ખેતીની બચત માંથી ઔદ્યોગિકરણ કરે છે. આજે અનાજ માટે બસો કરોડ રૂા. પરદેશ મોકલવા પડે છે તે બચાવવા ઉદ્યોગ વિકસાવવો જોઇએ. આ બધું એકલા ખેડુતથી બનવાનું નથી તે માટે સર્વીસ કોઓપરેટીવ ઉભી કરવી જોઇએ.

વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે દેશની ૮૫ ટકા વસ્તી જે પછાત, સાધનહીન અને અભણ છે તેમને માટે આયોજન ન કરીએ અને આપણે આપણા છોકરાં ને પરદેશ શિક્ષણ લેવા મોકલીએ એ કેમ ચાલવાનું?

ખરી વાત તો એ છે કે આપણે સૌ સિદ્ધાંતની વાતો કરીએ છીએ પણ આપણા પર કંઇ આવી પડે ત્યારે આપણે જ તે સિદ્ધાંતને બાજુ પર મૂકી દઇએ છીએ.

તંત્ર બરાબર નથી

અહીં સરકારી નોકરોનો જે ઉલ્લેખ થયો. તે વાત સાચી છે પણ આપણે જો બધા નોકરોને કાઢી મુકવા હોય તો સાત લાખ માણસ જોઇએ અને તે પ્રમાણીક મહેનત કરશે એવી ખાત્રી આપી શકાશે? આપણે સુધરાઇનું તંત્ર સારી રીતે ચલાવી શકતા નથી. વેપારની વાત કરીએ છીએ તો ખરી. પણ પરદેશોના બજાર જતાં જાય છે અને જવાનાં છે કારણ તે તે દેશો એમની જરૂરીયાતનો માલ બનાવવા લાગ્યાં છે. પરદેશ માલ મોકલવામાં સરકાર તરફથી થતી ચોકસાઇ ને વિલંબ માટે કહેવામાં આવ્યું તેની બીજી બાજુ પણ છે.

ઇમ્પોર્ટ લાયસન્સ મેળવવાની લાલચ માં વેપારી રૂા. સોનો માલ મોકલી પાંચ સોની કીંમત આકારી રજા મેળવે છે આથી પરદેશમાં તે ખોટથી વેચાય અને હુંડીઆમણ અહીં સરકારને ચુકવવું પડે છે. આમ ચાલતું હોય ત્યાં ચોકસાઇ ન રાખે?

તો શું થાય?

અનાજની બાબતમાં એમણે એવી ટકોર કરી કે સ્ટેટ ટ્રેડીંગથી થોડી વધુ નુકસાની થવા સંભવ છે. વેપારી જેટલી કાળજી એનાથી નહીં રખાય એ હું સ્વીકારૂં છું પણ ચૌદ રૂપીએ માલ લઇ બેતાળીસે તે લોકોને વેચવો હોય ત્યાં સ્ટેટ ટ્રેડીંગ ન થાય તો બીજું શું થાય?

બ્રેઝીલીયન ટીમનું અપમાન

બ્રેઝીલની એક ટીમ કે જેમાં નિગ્રો ખેલાડીઓ પણ હતાં તેઓને ડરબન અને પોર્ટ એલીઝાબેથના. વિમાની મથકે વિમાની ગૃહમાં પ્રવેસવાની મનાઇ ફરમાવવામાં આવી હતી.

ડરબનમાં ટીમના એક સભ્યે વિમાની ચાહ ગૃહમાં પ્રવેશવા દેવાની માગણી કરતાં જણાવ્યું હતું કે અમારા સભ્યો ઠંડુ પાણી પીવા ઇચ્છે છે. તેમની માંગણી નકારતાં જણાવાયું હતું કે વિમાનમાં પાણીની સગવડ છે.

મનાઇ હુકમનું કારણ પુછતાં તેમણે એ અણજાણપણું દર્શાવ્યું હતું.

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં પણ એજ નીતિ અપનાવાઇ હતી. પણ જ્યારે બધાજ ચાલ્યા ગયા પછી તેમને ભોજન માટે વિમાનના ભોજન ગૃહમાં પ્રવેસવા દેવામાં આવ્યા હતાં. તેઓએ પોતાનું ભોજન બહાર ઘાસ પર બેસી લીધું હતું. ત્યાર બાદ હવા માનને લઇ તેમનું વિમાન કેપ ન જઇ શકવાથી તેઓ ચાર ટેકસીમાં કેપ ઉપડી ગયા હતાં.

ટીમના કેટલાંક સભ્યો આ અમાનીત વર્તનુકથી ઘણા ગુસ્સે થયા હતા

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ફિનીક્સ સંસ્થામાં સ્નેહ સંમેલન

ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી બધી બેનોનું એક સ્નેહ સંમેલન તા. ૩૧-૫-૫૯ ના ગોઠવવામાં આવ્યું હતું. લગભગ ૮૦ બેનોની હાજરી હતી. આમાં બધી જ જાતીની અને રંગની બેનો હાજર રહીં હતી. આ સંમેલનનો ઉદ્દેશ સમજાવતુ શ્રીમતી સુશીલા ગાંધીએ ભાષણ કર્યું હતું.

સંમેલનમાં ચા અને નાસ્તો અપાયો હતો. બીજા કાર્યક્રમોમાં ગરબા, નૃત્ય અને સંગીત હતાં. આફ્રિકન બેનોએ પણ સંગીત પીરસ્યુ હતું.

મીસીસ ડુબે કે જેઓ જાણીતા આફ્રિકન કાર્યકર્તા છે તેમને ગરબો જોઈ ઘણો આનંદ દર્શાવ્યો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે આવા સંમેલનો વધુ થવા જોઈએ.

શ્રીમતી સુશીલા ગાંધીનું ભાષણ

મિત્રો,—આજે આપણે બધા આપણને બધાને જ એક સરખો લાગુ પડે છે તે ગંભીર સવાલનો ઉકેલ શોધવા અહીં ભેગા થયા છીએ. આપણે બધા જેઓ આજ સુધી પોતાના કાર્યમાં રચ્યા રહ્યા છીએ તેઓને માટે હવે સમય પાક્યો છે કે થોડી વિશાળ દ્રષ્ટી કેળવી એક મોટા સમાજ તરફ જોવું અને પોતાના નાના વાડાઓને મુકી દેવા.

આનંદની વાત છે કે, સમસ્ત આફ્રિકા ખંડ આજે આઝાદીની હાકલો પાડી સ્વતંત્રતા મેળવવા જાગૃત થયો છે. આવે પ્રસંગે આપણે બધા જ કે જેઓ આ ખંડમાં રહીએ છીએ તેઓ જાતી, રંગ, ધર્મ, કે સંસ્કૃતીના વાડાઓમાં પોતાને જકડીને બેસી ન રહેતા વિશાળ માનવતાને અપનાવી સંગઠીત થવું જોઈએ.

ઈતિહાસ આપણને શિખવે છે કે, આંતરીક ઝઘડા હમેશા દેશ માટે સૌથી વધારે નુકશાનકારક હોય છે. હીંદ આપસ આપસમાં ઝગડી પોતાની સ્વતંત્રતા ગુમાવી હતી. ત્યાર બાદ હિંસક રીતે આઝાદી મેળવવા ઘણા પ્રયાસો થયા હતાં. હીંદ પાસે હીંદીઓનું લશ્કર પણ હતું છતાં તે નિષ્ફળ થયું હતું. ત્યાર બાદ અહિંસા અને પ્રેમની જ્યોત પ્રગટાવી હીંદની ક્ષિતી જ પર ગાંધીજીએ પ્રવેશ કર્યો, તેમ છતાં હીંદના બે કટકા કરવા પડ્યા. કારણ કુસંપ. હજી એટલાથી જ પત્યુ નથી. આજે પણ બન્ને ભાગોની—પાકીસ્તાન અને હીંદની આઝાદી ભયમાં છે. આમ બહુ મુલ્યો ચુકવી મેળવેલી આઝાદી આપણી સંકુચીત મનોદશાઓને લીધે ખોવી પડે છે. આવા ઈતિહાસો પરથી અને બીજા દેશોની ભુલો પરથી આપણે શિખવું જોઈએ કે કુસંપ અને સંકુચીતતા એ કેટલી નુકસાનકારક છે.

વિજ્ઞાને આપણી દુનીયાને એક રીતે ઘણી નાની કરી છે જ્યારે બીજી રીતે ઘણી વિશાળ બનાવી છે. એક જમાનો હતો કે એક ગામના લોકો પોતાનું અને પોતાના ગામનું સંભાળી સુખ શાંતીથી બેસી રહેતા, ત્યારે પાસેના શહેરમાં જવું એમને માટે એટલું જ મુશ્કેલ હતું કે જેટલું આજે આપણે માટે પરદેશ જવું છે. ત્યારે તેઓ પોતાની નાની સરખી દુનીયામાં પોતાના નાના દ્રષ્ટિ બીંદુથી સુખ દુઃખ ના પ્રશ્નો ઉકેલી શાંતાથી રહી શકતા.

આજે દુનીયા વિશાળ થતાં હજારો માઈલ દુરના બનાવો આપણને અસર કરે છે વિજ્ઞાને ક્ષેત્ર વિશાળ કર્યું પણ માનવની દ્રષ્ટી વિશાળ ન કરી શક્યુ. ઉલટાનું હતી તેના કરતાં પણ સંકુચીત થતી ગઈ. આને લીધે મનુષ્ય માત્રમાં રહેલો "અહંમ" કે જે "હું" અને "મારૂં" એના શિવાય બધુ જ નકામુ એમ માનીએ છીએ તેને પરીણામે આજે દુનીયામાં એક ઠંડા યુદ્ધનો ભયંકર ભય સર્વત્ર પ્રસરી રહ્યો છે.

આપણા આ ખંડમાં તે ઉપરાંત આપણા ચામડીના રંગોને લીધે અને જુદી જુદી સંસ્કૃતી અને જુદા જુદા ધર્મોને લીધે તેમજ સરકારના અસમાન વર્તનને લીધે આપણામાં એક ઝેરી તત્વ ફેલાતું જાય છે કે જે તરફ આપણને આંખો બંધ કરવી પાલવે તેમ નથી. એ ઝેરી તત્વ સરકારના કાયદા પણા કરતાં પણ વધુ ભયંકર છે. એ તત્વ ફેલાતું જશે તો આઝાદી પછી પણ આ ખંડમાં સુખ અને શાંતી નહી પ્રવર્તે. એ તત્વ છે આપણામાં એક બીજા માટેનો અવિશ્વાસ અને બીજા માટે હલકો અભિપ્રાય કે જે "અહંમ"માંથી ઉદ્ભવે છે.

માનવનો રંગ ભલે કાળો, ધોળા, અથવા પીળો હોય તે ભલે ગમે તે ધર્મ કે રાષ્ટ્રનો વત્ની હોય તેથી હરગીજ તે બીજા કરતાં પોતાને ઉચ્ચો માની નજ શકે. ઈશ્વરની આ સૃષ્ટીમાં આપણે બધા જ ઈશ્વરના સંતાનો એક સરખા જ છીએ. મનુષ્યનું જીવન કાળા અને ધોળા તાણા વાણાથી બનેલો એક પટ છે. આથી પ્રત્યેકમાં કાંઈક સારૂં હોય જ છે. ફક્ત આપણે તે જોવા દ્રષ્ટી કેળવવી જોઈએ. આથી મે અને મારા કેટલાક મિત્રોએ એવો વિચાર કર્યો કે, આજે આ ખંડમાં અને આપણા આ દેશમાં જે એક ઝેરી જાતીભેદનું વાતાવરણ ફેલાયું છે અને તે હવે છેક બીન-ગોરાઓના આંગણા સુધી પણ આપવાની તઈયારીમાં છે ત્યારે આપણે બેનો કે જે સમાજમાં પ્રવેશતી આ ઝેરી હવાને દુર કરી શકીએ તેમ છીએ તેઓ ભેગી થઈ આ સવાલનો ઉકેલ શોધે અને એક મિશ્ર સંસ્થા સ્થાપે. આજે ભેગા થવાનો એ આશય છે.

આ સંસ્થા સામાજીક ક્ષેત્ર પુરતી જ રહેશે. આપણી બધી જાતીઓ રંગો અને સંસ્કૃતીનું એમાં સુમેળ કરી એક નવો જ સંયુક્ત સમાજ સ્થાપવાનો આ સંસ્થાનો આદર્શ રહેશે. આ સંસ્થાના કાર્યકર્તાઓ વિશાળ દ્રષ્ટિબીંદુથી જોઈ નિખાલસ ભાવે પ્રત્યેકમાંથી સારૂં ગ્રહણ કરી પોતાને ઉન્નત કરશે.

વિજ્ઞાને જણાવ્યું છે કે માનવના માનસીક વિચારોની પણ અસર ઘણી મોટી હોય છે. આથી જો ખરેખર આપણે આપણા વિચારોમાં શુદ્ધતા લાવીએ તો સંગઠણ કરવું મુશ્કેલ ભલે હોય પણ અશક્ય નહી જણાય.

આ દેશમાં હું ૩૨ વર્ષથી રહું છું. એ વર્ષો દરમ્યાન આ ઈનાન્ડાની હરીયાળી પર્વત માળાઓમાં મેં મારા સુખ અને દુઃખ જોયા છે. મારો જન્મ હીંદમાં થયો છે. ૨૨ વર્ષની યુવાન વયે માતા પિતા અને બધા કુટુંબને મુકી અહીં મારા પતી સાથે આવી હતી. આ દેશમાં નથી મારૂં કુટુંબ કે નથી મારા પતિનું કુટુમ્બ અમારા સગાઓ હીંદમાં હોવાથી અને અમારી માતૃભુમી હીંદ હોવાથી હીંદ સાથે અમારૂં જીવન સંકળાયલું રહ્યું છે. આપ સર્વે જાણતાં જ હશો કે મારા જેવા અહીં ઘણા હીંદીઓ છે. જ્યારે બીજા કે જેઓ સાવ બાળવયમા આ દેશમાં એગ્રીમેન્ટની રૂએ લાવવામાં આવ્યા હતાં તેઓ પણ એક વિશાળ સંખ્યામાં આ દેશમાં વસે છે. આમ હોવા છતાં પણ અમે આ દેશમાં જેઓ વસીએ છીએ તેઓ ભલે રીત રીવાજો અને ધર્મથી અને પહેરવેશથી હીંદી હોઈએ. મારા જેવા કેટલાકનું દીલ પોતાના સગા અને જન્મભુમીને લઈ હીંદ તરફ ભલે આકર્ષાતું હોય, છતાં પણ આ દેશ કે જે અમારા સંતાનોની જન્મ ભુમી છે અને જ્યાં વર્ષો સુધી અમે રહ્યા છીએ તે ભૂમીની અને તે ભુમીની પ્રજાની અમારા દીલમાં એક મમતા જરૂર છે. અને તે મમતા અમને આ ભુમીની આઝાદી અને સુખ શાંતી માટે અમારો ફાળો આપવા અમને હમેશા પોકારે છે. આજે જ્યારે આપણે આપણા પર કાળા વાદળો છવાયલા જોઈ રહ્યા છીએ. ત્યારે તે ભાવનાના ફળરૂપે આજે આપણે ભેગા થયા છીએ. અને એમ કરી અમે અમારી શુભેચ્છા પુરવાર કરીએ છીએ.

અંતમાં આપ સર્વે બેનો આ અગત્યના કાર્ય માટે મારા આમંત્રણને માન આપી આ ભુમી કે જ્યાં એક સંતે દુનીયાની શાંતી અને સુખ માટે તપ કર્યું હતું તે ભુમીમાં ભેગા થયા છો તેઓ સર્વેને અંતકરણ પુર્વક, હું આવકારૂં છું. અને આશા રાખું છું કે, એ સંતનો અને બધા જ ધર્મનો અહિંસા અને પ્રેમનો સંદેશ છે તે આપણા હૃદયમાં ઉજાસ પાથરે અને એજ પ્રેમ અને અહિંસાને માર્ગે આ ખંડમાં આઝાદીની જ્યોત આપણે પ્રગટાવીએ.

આપ સર્વે મારા આમંત્રણને માન આપી અહીં આવ્યા છો તે સર્વેનો હું અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનુ છું.

પો. બો. ૫૨૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "ભગતકો"
ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરી, દેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અત્તરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઈકર તથા બીજી અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

વિનિત જોડણી કોશ
(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.)
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો — કીંમત ૧૮/૯
મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

૨૭–૫–૧૯૫૯.

એશીયનોના બહિષ્કારે સર્જેલી સ્થીતી

યુગાન્ડાના ગવર્નરે આફ્રિકનોની યુગાન્ડા નેશનલ મુવમેન્ટ સંસ્થાને ગેરકાયદે જાહેર કરી છે અને આ હુકમમાં વધુમાં એમ પણ જણાવ્યું છે કે એ સંસ્થામાં જે કોઇ મેમ્બર તરીકે જોડાશે અગર રહેશે, અથવા સંસ્થાનો વહીવટ કરશે યા કામ ઉપર દેખરેખ રાખશે તે પણ ગુન્હેગાર ગણાશે.

આ સંસ્થા યુગાન્ડામાં ઉભી થઇ છે અને ત્યાંથી જ કાર્યવાહી ચલાવે છે. એ કારણે યુગાન્ડાના ગવર્નરે યુગાન્ડા રાજ્યને અશાંતિભર્યો વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરેલ છે. યુગાન્ડા રાજ્યના બંધારણીય રાજા કબાકા છે.

આ હુકમથી બગાન્ડામાં હવે કોઇ પણ જાતની ઉશ્કેરણી કરનારા બનાવો બનશે તો તેને દાબી દેવાની અને કાયદો અને વ્યવસ્થાનું પાલન થયેલ જોવાની પોલીસને સત્તા અપાઇ છે.

યુગાન્ડા નેશનલ મુવમેન્ટે છેલ્લા લગભગ અઢી ત્રણ મહિનાથી એશીયન દુકાનોનો બહિષ્કાર કરવાની, બીયરનો અને બસનો બહિષ્કાર કરવાની ચળવળ ઉપાડી હતી, અને આ ચળવળને વ્યાપક અને મજબુત બનાવવા એ ચળવળ ઉપાડનાર સંસ્થાના માણસો નાનાં સેન્ટરોમાં એશીયન દુકાનદારોને ધાકધમકી પણ આપતા હતા. એશીયનોના દુકાનોએથી કોઇ આફ્રિકન કંઇ ખરીદી કરે તો તેને પણ ધમકાવતા આથી નાનાં સેન્ટરોમાં એશીયન વેપાર ભાંગી પડયો હતો. એશીયનોને પીવાનું પાણી પણ પુરૂ પાડવાની આફ્રિકનોને કેટલીક જગોએ આ સંસ્થા તરફથી મનાઇ કરવામાં આવી હતી.

બહિષ્કારની આ ચળવળ અંગે ધાકધમકી આપવી તથા ઉશ્કેરણી કરવી વગેરે જાતના ગુન્હાઓ કરવા બદલ સરકારે છેલ્લા બે માસ દરમ્યાન ૫૦ આફ્રીકનોની ધરપકડ કરી તેમની સામે કેસ કરેલ છે.

યુગાન્ડા સરકારનાં પગલાંનો વિરોધ

લંડન ખાતે આફ્રિકન સંસ્થાઓની કમીટીની મળેલી મીટીંગમાં બગાન્ડાને તોફાની વિસ્તાર જાહેર કરવાના તથા યુગાન્ડા નેશનલ મુવમેન્ટ પર પ્રતિબંધ મુકવાના યુગાન્ડા સરકારના પગલાને વખોડી કાઢી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આઝદી માટે લડત લોકો સામે ગોરીય સરકારે ફરી એકવાર બળ, દમન અને દમદાટી વાપરી છે.' આ પગલાંઓને ગેરવાજબી ઠરાવે તેવો કોઇ બનાવ ત્યાં બન્યો નથી કે કોઈ અંધાધુંધી ફાટી નીકળી નથી.

યુગાન્ડાની સરકારે ત્યાં વાણી, હેરફેર, સંસ્થાઓ અને સભા સ્વાતંત્ર્ય ઉપર મુકેલા અંકુશ ઉઠાવી લેવા જોઇએ, બગાન્ડા માટેનો હુકમ રદ કરવો જોઇએ, રાજકીય પ્રવૃત્તિઓ માટે ગીરફતાર કરાએલ, અગર અટક માં લેવાયેલા બધા લોકોને છુટા કરવા જોઇએ.

વધુમાં યુગાન્ડામાં ભાગલા પાડીને રાજ કરવાની નીતિને વખોડી કાઢી સમીતી એ જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાનાં અન્ય દેશો માફક યુગાન્ડાને સંયુક્ત અને લોકશાહી દેશો તરીકે સ્વશાસન આપવું જોઇએ.

કેનીયામાં નવું ગ્રૂપ

કેનીયામાં રચાયેલા નવા રાજદ્વારી જુથ ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપની પોલીસીની સમજણ આપવા મોમ્બાસાના નાગરીકો ની એક જાહેર સભા ગઇ તા. ૨૪મી ના શ્રી. આર. બી પંડયાના પ્રમુખપદે મળી હતી. આ સભામાં આફ્રિકનો, એશીયનો, યુરોપીયનો આરબો એમ સૌ હાજર હતા. મોમ્બાસાના ઇતીહાસમાં આવી મિશ્રજાતિય વિરાટ સભા ભરાઇ હોય તો તે ઘણું ખરૂં આ પહેલી જ ગણાય અને એ આ સભાની વિશીષ્ટતા હતી.

આફ્રીકનોએ કરેલા દેખાવો

સભાનું કામકાજ શરૂ થતાં જ મોમ્બાસા આફ્રીકન ડેમોક્રેટીક યુનીયન ના કેટલાક આફ્રિકનો મોટાં બોર્ડ સાથે સભામાં દાખલ થયા હતા. એ બોર્ડ પર સૂત્રો ચિતર્યા હતાં કે અમારે આજે જ સ્વરાજ જોઇએ છે, સંસ્થાન વાદ ન જોઇએ, જોમો કેનીયાટાને છોડો. ઇમરજન્સીનો અંત લાવો, એક માણસ–એકમત–વગેરે વગેરે.

ગ્રૂપની પોલીસીનો ઉદ્દેશ સમજાવતાં ઓન. મી. નથુએ જણાવ્યું હતું કે કેનીયામાં આજ સુધી જુદી જુદી જાતિઓ રાજકીય ક્ષેત્રોમાં જુદા જુદા વાડામાં હતી. આ બધી જાતીઓને કેનીયાના હિત ખાતર એક કરી આ દેશની પ્રગતિને આગે બઢાવવી એ આ ગ્રૂપનું લક્ષ્ય સ્થાન છે.

ઓન. મી. નુરમહમદે જણાવ્યું હતું કે કેટલાક આક્ષેપ કરે છે કે આ ગ્રૂપ મોડરેટનું છે. હું પણ એક મોડરેટ છું. હું મોડરેશનમાં માનું છું. કારણ એ રીતથી જ આપણા અંદર અંદરના ઝઘડા દુર થશે. આપણે બાંધછોડની નીતિ અખત્યાર કરી એકબીજાની વધુ નજીક આવી શકીશું અને બધી જાતિઓ સાથે મળી એક જુથ–મોરચો ખડો કરી આ દેશને, તેના હિતને અને બધી કોમોને આગળ બઢાવી શકીશું અમારી આ પોલીસીને દેશ ભરમાંથી મોટો ટેકો બધી બાજુએથી મળી રહ્યો છે.

ઓન. મી. મદનનું પ્રવચન

છેવટે મી. મદને પોતાની જુસ્સાદાર જબાન અને અનેરી શૈલીમાં પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે થોડા સમય પહેલાં કેનીયાની પરિસ્થિતિ ગંભીર બની હતી. કેનીયામાં છેલ્લાં પચાસ વર્ષથી જુદી જુદી કોમનું સંગઠન થયેલું નથી. એ સંગઠન કરવું એ કાર્ય સહેલું ન હતું અને બધા ભેગા ન થાય ત્યાંસુધી કેનીયાના સવાલોનો સંતોષકારક ઉકેલ પણ ન થાય. આ સવાલોના ઉકેલ માટે એક જ રસ્તો હતો અને તે કેનીયાની બધી જુદી જુદી પ્રજાઓનું સંગઠન કરી તેમાંથી એક નવી પ્રજા ઉભી કરવી.

મી. મદને ત્યાર બાદ આ ગ્રૂપના ત્રણ મુખ્ય મુદ્દા રજુ કરતાં જણાવ્યું કે પહેલો મુદ્દો છે દરેકને સમાન તક, બીજો વર્ણભેદ કમી કરવો; ત્રીજો કેનીયાને એક રાષ્ટ્ર બનાવવું.

એશીયનોને હું ખાસ કહું છું કે ભય રાખવાની જરૂર નથી. ભય સાથે કોઇ જીવી શકે જ નહિ. યુવાન એશીયનોએ જાતિભેદ ભુલી જઇ કેનીયન તરીકે જ રહેવું જોઇએ. કેનીયામાં જન્મેલા એશીયનોનું કેનીયા જ વતન છે. એમને બીજું કોઇ વતન નથી–અન્ય કોઇ દેશ નથી. આ ભાવનાથી સૌએ કાર્ય કરવાની જરૂર છે. આ નવું ગ્રૂપ એ ભાવના મૂર્તીમંત કરવા માગે છે. આપ સૌ તેને ટેકો આપશો.

નઇરોબી–કેપ માર્ગ

નઇરોબી–કેપટાઉન વચ્ચે એક કરોડ પાઉંડના અંદાજી ખર્ચે બંધાનાર માર્ગ વિષે ચર્ચા કરવા દક્ષિણ આફ્રીકા અને મધ્ય આફ્રિકન ફેડરેશનના પ્રતિનીધીઓ પહેલી જુને નઇરોબી આવી પહોંચનાર છે. આ વાટાઘાટોમાં પુર્વ આફ્રિકાના પ્રતીનીધીઓ ઉપરાંત વિશ્વ બેંકના નિષ્ણુતો પણ જોડાનાર છે.

ઉપરોકત ચર્ચામાં દક્ષિણ આફ્રિકા વતી કર્નલ ડબલ્યુ. એફ. બી. મેકલેરન અને રોડેશીયા વતી સર રીચાર્ડ લુસવીન ભાગ લેશે, જ્યારે વિશ્વબેન્ક તરફથી ચર્ચામાં ભાગ લેનાર પ્રતિનિધિઓ મી. ડબલ્યુ. જી. કેનેડી અને કર્નલ કે. ઇ. બુમ છે.

રેલ સંકટ ફંડ

આર દુલભ (મોરગેઝોન)	૧–૧૧–૬
ડોનવોય ટ્રેડીંગ કું. (બ્રોકનહીલ)	૧–૧૧–૬
આર. એલ. દેરી (ઇ. લં.)	૧–૧–૦
એમ એલ દેરી ,,	૧–૧–૦
પી બી બલસારા સી.પી. પા.	૨–૧૦–૦

મજુર ચાલ સમાર ફંડ

ગયા અંકનો સરવાળો	૭–૧૮–૦
આર. દુલભ (મોરગેઝોન)	૧૦–૬
એવોલોન શુ રીપેરર (સી.પી)	૧–૦–૦
ડોનવોય ટ્રેડીંગ કું. (બ્રોકનહીલ)	૧૦–૬
નારણ એ. કુ. (કયુ કયુ)	૧–૧–૦
ભીખીબેન પી. કેશવ (સી.પી.)	૧૦–૬
પી. કેશવ (સી.પી.)	૧૦–૬
પી બી. બલસારા (કેપ)	૧૦–૦
જી. બેચર (ઇ. લં.)	૧૦–૬
રઘા એન્ડ સન્સ (પો. એ.)	૫–૬

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસટીકના સુંદર ફુલો મળશે.

ઠેકાણું : માબરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન : ૮૩૫–૭૯૯૨ પહેલે માળે, બોકસ ૫૨૫૭.

માસ્ટર મેન્સન્સ — 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આપણા સામ્યવાદીઓ

તિબેટના પ્રશ્નની ચર્ચામાં ભારતના સામ્યવાદી પક્ષના વલણે ભારતના સામ્યવાદી પક્ષની નીતિરિતી અને કાર્યપદ્ધતિ વિષે પણ ચર્ચા ઉભી કરી છે. દેશના રાજકારણના પ્રવાહોથી માહિતગાર વર્ગ તો બહુ સારી રીતે સમજે છે કે ભારતના સામ્યવાદીઓની નીતિ અને કાર્યક્રમ હંમેશા રશીયાની પરદેશનીતિના સંદર્ભમાં ઘડાતા હોય છે. સામ્યવાદીઓ રાષ્ટ્રવાદ, દેશહિત, દેશની આઝાદી અને ગૌરવની ભાવના કરતાં રશીયાના હિતને પ્રાધાન્ય આપે છે અને પોતાના વાદને વધુ મહત્વ આપે છે. સામ્યવાદીઓની આ 'આંતરરાષ્ટ્રીય વફાદારી' બહુ જાણીતી છે. પણ તિબેટના પ્રશ્ને આ માટે એક વધુ પુરાવો પુરો પાડયો છે.

સામ્યવાદી પક્ષનો ભુતકાળ

૧૯૩૪માં સામ્યવાદી પક્ષની સ્થાપના થઇ ત્યાર પછી તેનું કાર્ય રાષ્ટ્રીય એકતાના મુળમાં ઘા કરવાનું અને રશીયાના હિતમાં કાર્ય કરવાનું રહ્યું હતું. છેક શરૂઆતથી સામ્યવાદીઓ કોંગ્રેસને પ્રત્યાઘાતીઓ અને મધ્યમવર્ગી મવાળ નેતાઓની સંસ્થા તરીકે ઓળખાવીને એના રાષ્ટ્રીય સંસ્થા તરીકેના સ્વરૂપનો ઇન્કાર કરતા આવ્યા છે. એમ. એન. રોય અને ત્યારનો કોંગ્રેસ–સમાજવાદી પક્ષ સાથે સંયુકત મોરચાઓ રચવાની વાત કરીને સામ્યવાદીઓએ મજુર સંઘો, વિદ્યાર્થીસંઘો અને કોંગ્રેસને કબજે કરવાના પ્રયાસો કર્યા હતા. આ સંયુકત મોરચામાં પણ સામ્યવાદી પક્ષનું અને એની નિતિનું પ્રાધાન્ય રહે એ પ્રકારની ચાલબાજીઓ થતી અને તેઓ સફળ થતા કારણકે આવી હીન પ્રવૃત્તિઓમાં તેમની કક્ષાએ બીજી સંસ્થા કે વ્યક્તિ જઇ શકતી ન હતી. પણ આમ છતાં આમજનતામાં એમના મૂળિયા ઉંડા ગયા નહીં. સમાજવાદીઓ અને રોયીસ્ટો એમની ચાલબાજી સમજી ગયા અને એઓ આજે સામ્યવાદી પક્ષના પહેલા નંબરના દુશ્મનો બન્યા છે. ૧૯૩૪થી સુધી સામ્યવાદી પક્ષે આ રીતે કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપને અને રાષ્ટ્રીય એકતાને તોડવાના પ્રયાસો કર્યા. વિદ્યાર્થીઓ તેમજ કામદારો અને કિસાનોમા પોતાની લાગવગ વધારવાના પ્રયાસો કર્યા. આ સમય દરમિયાન કોંગ્રેસ અને સામ્યવાદી પક્ષ સાથે કાર્ય કરી શકયા કારણ કે રશીયા અને ઇંગ્લન્ડ વચ્ચે મિત્રાચારી ભર્યા સંબંધો ન હતા. ઇંગ્લેન્ડનું સામ્રાજ્ય હચમચી ઉઠે એ રશીયાના હિતમાં હતુ.

લેખક :
શ્રી પોપટ વ્યાસ : શ્રી સુરેશ દેસાઈ

આથી ૧૯૩૯માં જયારે બીજું વિશ્વયુદ્ધ થયું ત્યારે પણ સામ્યવાદીઓ એને "મુડીવાદીઓનું વસાહતો માટેનું યુદ્ધ" તરીકે ઓળખાવતા હતા. કોંગ્રેસ બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં બ્રિટનને સહકાર આપવાની ના પાડતી હતી. હીંદુસ્થાન આઝાદ થાય તો જ એ બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં સહકાર આપી શકે એ એની મુખ્ય દલીલ હતી. ગુલામ હીંદુસ્થાન હાથેપગે બેડીએ જકડાયેલું હીંદુસ્થાન–યુદ્ધમાં સહયોગ આપી શકે એ સ્થિતિમાં ન હતું એ વાત કોંગ્રેસે સ્પષ્ટ કરી હતી. કોંગ્રેસે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે એની સહાનુભૂતિ મિત્રરાજ્યોના પક્ષે હતી. નાઝીવાદ અને ફાસીવાદનો કોંગ્રેસ વિરોધ કરતી હતી. લોકશાહીના પક્ષે રહી લડવા તઇયાર હતી–જો આઝાદીની ખાત્રી મળે તો.

બીજું વિશ્વયુદ્ધ અને ભારતના પરદેશી સામ્યવાદીઓ

રશીયા અને જર્મની વચ્ચે કરાર થયા હતા આથી ઇંગ્લેન્ડ એ રશીયાનું દુશ્મન હતું. આથી હીંદુસ્થાન ઇંગ્લેન્ડને યુદ્ધમાં સહકાર ન આપે એ રશીયાના હિતમાં હતું. આ કારણોસર સામ્યવાદીઓ અને કોંગ્રેસની નીતિઓમાં આ સમય દરમીયાન ઐકય જળવાઇ રહ્યું.

પણ પાછળથી જર્મનીએ રશીયા પર હુમલો કરતા પરિસ્થિતિ પલટાઇ ગઇ. રશીયાએ બ્રીટન અને અમેરીકા સાથે હાથ મિલાવ્યા અને તરત સામ્યવાદીઓએ પોતાની નીતિ બદલી. "મુડીવાદીઓનું યુદ્ધ" એ 'લોકશાહી યુદ્ધ" થઇ ગયું. લોકશાહી અને સમાજવાદને બચાવવા માટે ભારતના સામ્યવાદીઓ હાકલ કરી. ૧૯૪૨ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ વખતે એમણે બ્રીટનને યુદ્ધમાં મદદ કરવાની વાતો કરવા માંડી રાતોરાત બ્રિટન અને વિશ્વયુદ્ધના વિરોધીઓ તેમના હમદર્દી બની ગયા. સંયુકત મોરચા દ્વારા કામદાર અને વિદ્યાર્થી વર્ગમાં જે ગમ એમણે પ્રાપ્ત કરી હતા તેનો ઉપયોગ ૧૯૪૨ની 'કરેંગે યા મરેંગે'ની લડતના પીઠમાં ઘા કરવા માટે કર્યો. પણ આ વર્ગોએ દેશભક્તિની ભાવનાથી પ્રેરાઇને એ સંગ્રામને અમર અને ઐતિહાસીક બનાવી દીધો. પરંતુ આ પ્રસંગે ભારતની પ્રજાની આંખ ઉઘાડી

આઝાદી પછી સામ્યવાદીઓની સત્તા કબજે કરવાની નેમ

૧૯૪૭માં આઝાદી આવી. પ્રજાકીય સરકારને અનેક મુશ્કેલ પ્રશ્નોનો સામનો કરવો પડયો. આ વખતે પ્રજાકીય સરકારને સહાય કરવાને બદલે સામ્યવાદી પક્ષે દેશમાં અંધાધુંધીની પરિસ્થિત પેદા કરી. સત્તા કબજે કરવાની નીતિ અખત્યાર કરી તેલંગણમાં હીંસાત્મક ચળવળ ઉપાડી. પણ એમાં નિષ્ફળ ગયા અને આથી લોકશાહી ઢબે, મતપેટી દ્વારા ચુંટણીજંગ જીતી સત્તાસ્થાને આવવાની કોશિશ કરવી શરૂ કરી. લોકશાહી રાજ્યમાં આવો પ્રયાસ કરવો એમાં કશું અનુચિત નથી. પણ એ શા માટે થાય છે એ ભારતની જનતાએ સ્પષ્ટ રીતે સમજી લેવું જોઇએ. સામ્યવાદી પક્ષની સાચી ખોટી વાતોમાં ભેરવાઇને જો પ્રજા એમના હાથમાં સત્તાના સુત્રો મુકશે તો એમાં પ્રજાનું અહિત થવાનું છે એ નિર્વિવાદ છે.

એઓ રાષ્ટ્રવાદ કરતાં સામ્યવાદના ચાહક મિત્ર છે. એનું મુખ્ય કારણ એ છે કે સામ્યવાદીઓની નીતિ હંમેશા રશીયામાં નકકી થતી હોય છે. આ દેશની પ્રજાનું કલ્યાણ, આ દેશના લોકોનો ઉત્કર્ષ, રાષ્ટ્રવાદની ભાવના આ બધું સામ્યવાદીઓને માટે ગૌણ વસ્તુ છે. મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે રશીયાનું–અને હવે સાથે ચીનનું–હિત શામાં છે. અને આ હકીકત લક્ષમાં રાખીને જ એમની નીતિરીતીઓ ઘડાય છે. ચીનાઓ કાલિમપોંગને જાસુસોનુ ધામ માને છે. ભારતના સામ્યવાદીઓ એનો પુનરૂચ્ચાર કરે છે. ચીનાઓ માઓ ત્સેતુંગના ચિત્રો સાથે ચેડા થાય છે તેની ટીકા કરે છે ત્યારે આઇઝનહોવર, ગાંધી અને નહેરૂની હાંડી બાળનારા ભારતના સામ્યવાદીઓ એમની હામાં હા પુરે છે. ચીનાઓ દલાઇ લામા સામે જે આક્ષેપો કરે છે તે આક્ષેપોનું પોપટની જેમ ભારતના સામ્યવાદીઓ પારાયણ કરે છે. પણ એ જ સામ્યવાદીઓ ભારતના પ્રજાજનોની લાગણીનો પડઘો પાડતા અચકાય છે. પેકીંગ ખાતેથી ભારતની સામે જે આક્ષેપોનો એકધારો ઘોષ વહેવડાવવામાં આવે છે તેનો જવાબ ભારતના સામ્યવાદીઓ માગતા નથી. ભારતના પ્રજાજનો તો આ આક્ષેપોને બિનપાયાદાર, બેફામ અને જુઠ્ઠા તરીકે વર્ણવે છે. પણ એમાં ભારતના કોઇ સામ્યવાદીએ સુરપુરાવ્યો નથી. સામ્રાજ્યવાદીઓ, વિસ્તરણવાદીઓ અને પ્રદેશ ભૂખ્યા માનવીઓ તરીકે ભારતના પ્રજાજનોને વર્ણવવામાં આવ્યા છે. કયા સામ્યવાદીએ એનો વિરોધ કર્યો છે? પંચશીલના સિદ્ધાંતનું તિબેટમાં જે ખુન થયું છે તે વિષે એક હરફ પણ એમણે ઉચ્ચાર્યો નથી. ટુંકમાં ભારતની પ્રજાની મૂળભુત ભાવનાઓ, આકાંક્ષાઓ અને લાગણીઓથી ભારતના સામ્યવાદીઓ અળગા પડી ગયા છે અને એક રીતે જોઇએ તો એઓ ભારતના વતની નહીં પણ પરદેશીઓ જેવા લાગે છે. તિબેટના પ્રશ્નમાં જે રીતે એઓ વર્ત્યા છે એમાં એમનો ભૂતકાળ જોતાં કશું બેહુદું નથી. પણ એ વર્તન ભારતની પ્રજાના દ્રોહ સમાન છે. દરેકે દરેક કટોકટીને પ્રસંગે ભારતના સામ્યવાદીઓ ભારતીય પ્રજાને પડખે નહી હોય પણ રશીયા અને ચીન પડખે હશે એ વાત ભારતના પ્રજાજનોએ સારૂ સમજી લેવી ઘટે છે. જેટલું જલદી અને જેટલી સ્પષ્ટતાથી આ વાત ભારતની પ્રજા ગ્રહણ કરી લે એમાં જ એમનું, એશીયાનું અને વિશ્વનું હિત સમાયેલું છે. તિબેટના પ્રશ્ને ભારતના સામ્યવાદીઓને એમના અસલ પોતમાં ખુલ્લા કરી દીધા છે. ભારતની પ્રજા એમને ઓળખી લે અને એમના આ વર્તનનો જવાબ માગે એ જરૂરી છે.

—'પ્રતાપ'માથી.

છેલ્લમાં છેલ્લા હોલસેલ ભાવે. અગર બત્તીઓ

હીંદથી આવેલી :
નંબર ૪૪૪ શી. ૮–૯, ચંપેલી શી. ૧૦–૯ ડઝન; વસંતી ચાર તોલા શી. ૪૦–૦; ૨ તોલા શી. ૧૬–૬; એક તોલો શી. ૮–૯; સુંગધી રાણી શી. ૪–૯; રાત રાણી શી. ૪–૯ ડઝન, ફુલ્લ દરબાર શી. ૪–૯ ડઝન.

પાકીસ્તાનથી આવેલી :
નંબર ૪૪૪ શી. ૬–૬; જાહાંગીર શી. ૧૬–૬; નંબર ૧૦ શી. ૧૫–૦ ડઝન, ગુલાબ શી. ૨૦–૦; મયસોર ૪ તોલો શી. ૩૦–૦; ૩ તોલા શી. ૨૦–૦ ડઝન; દરબાર શી. ૩૦–૦; ગેટવે ૧ તોલા શી. ૮૪–૦; ૩ તોલા શી. ૪૪–૦ ડઝન.

કેરમ બોર્ડ
હીંદની બનાવટના અને સારો માલ તથા સારૂ પોલીશ કરેલા અને રબર કુશન વાળા તથા કુશન વગરના પા. ૬–૧૦–૦ પ્રત્યેકના.
સોગટી અને સ્ટ્રાઇકર સાથે.

હુસેન એન્ડ સન્સ
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન. બોકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળશ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧-૩ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બનાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને રકવેર બારકીટ શી. ૧૧-૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોનાં ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઇ રૂસ્તમજી

૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૨૩-૫-૫૯.

જંગી ઉદ્યોગીકરણ

ભારતમાંના જાહેર વિભાગના ઔદ્યોગીક સાહસોનો શ્રી નહેરૂએ મજબુત બચાવ કર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે, આ સાહસો નોંધપાત્ર રીતે સફળ બન્યાં છે. આયોજન અંગેની ચર્ચા દરમ્યાન બોલતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે ભારતના ઉદ્યોગના મહાન સરદારોએ મારા ઉપર કોઇ ભારે છાપ પાડી નથી. તેઓ આપણી સંસદમાં અને બીજે એવો ખ્યાલ ફેલાવી રહ્યા છે કે તેઓ ભારે પ્રતિભાસંપન્ન છે, જ્યારે જાહેર સાહસો યોગ્ય રીતે ચલાવવામાં આવતા નથી. કેટલી નવાઇ ભરેલી આ વાત છે!

એમણે બેંગલોર ખાતેના મશીન–ટુલ કારખાનાનો ઉલ્લેખ કરીને જણાવ્યું હતું કે આ કારખાનાએ સુંદર પ્રગતિ સાધી છે. આ કારખાનાનો વહીવટ જ્યાં સુધી વિદેશી નિષ્ણાતો કરતા હતા ત્યાં સુધી તે કંઇ પણ સારૂં કરી શક્યું નહોતું, પણ એ નિષ્ણાતોનું સ્થાન જ્યારે આપણા કાર્યદક્ષ માણસોએ લીધું ત્યારથી તે આશ્ચર્યકારક પ્રગતિ સાધી રહ્યું છે.

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ આયોજનની ચર્ચા દરમીયાનના ભાષણમાં જાહેર કર્યું હતું કે, જો ભારત કલ્યાણરાજ્ય બનવા માગતું હોય તો ભારે ઉદ્યોગીકરણ વિના તેનો આરો નથી. ઉદ્યોગીકરણનો પાયો પોલાદ, લોખંડ, કોલસો, અણુશક્તિ અને યંત્ર-ઉત્પાદક ઉદ્યોગો અને તાલીમબદ્ધ માનવબળમાં રહ્યો છે.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે, આ બધી મહાન કામગીરી આયોજન દ્વારા જાહેર વિભાગમાં જ કરવી પડશે. ખાનગી ઉદ્યોગોને હસ્તક આ બધી બાબતો રાખવાનું શક્ય નથી. ખાનગી ઉદ્યોગોને આયોજનનો ખ્યાલ નથી, અને તમામ બાબતો તરફ સમગ્રતયા જોવાની દ્રષ્ટિ પણ નથી.

તે સરદારો બને છે

ઉદ્યોગોના જે સરદારો ગણાય છે તેમને બધું જ સરકાર પાસેથી જોઇએ છે અને જોઇતું મેળવીને તેઓ ઉદ્યોગના મહાન સરદારો બને છે!

ગાંધીજીનું ટ્રસ્ટીશીપ ધોરણ

સંપત્તિદાનીઓ તથા લોકસેવકોની સભામાં ભાષણ કરતાં ભૂદાન કાર્યકર શ્રી જયપ્રકાશ નારાયણે જણાવ્યું હતું કે ગાંધીજીના ટ્રસ્ટીપણા (વાલીપણા)ની કલ્પના મુજબ નમૂનારૂપ કેટલાક ધંધાઓની વ્યવસ્થા કરવાનું કામ કોંગ્રેસના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ શ્રી ઢેબરભાઇને સર્વ સેવા સંઘે સોંપ્યું છે. શ્રી ઢેબરભાઇના પ્રમુખપદે પેટા સમીતીની સભા મળી હતી અને તેમાં કંપનીના કાયદા અને ધંધારોજગારની આધુનિક રીત-રસમ સાથે બંધબેસતું થાય એવું ટ્રસ્ટીશીપ માટેનું નમૂનારૂપ બંધારણ ઘડી કાઢવાના પ્રયાસો થયા હતા.

ટ્રસ્ટીશીપના આ ઉદ્યોગો ત્રીજા ક્ષેત્ર સમાન બનશે. એમાં ખાનગી અને સહકારી ક્ષેત્રના ઉત્તમ તત્વો સમાવી લેવામાં આવશે. અને એ ક્ષેત્રોનાં દૂષણો દુર રાખવામાં આવશે. ઉદ્યોગોના વાલી તરીકે, ટ્રસ્ટી તરીકે કામ કરતો માણસ હીંમતથી, બુદ્ધિપૂર્વક કાર્ય કરી શકશે.

શ્રી જયપ્રકાશ નારાયણે જણાવ્યું હતું કે ઇંગ્લાંડમાં ટ્રસ્ટીશીપના સિદ્ધાંત મુજબ સંસ્થાઓ ચાલે છે. શ્રી અર્નેસ્ટ બદર નામના અંગ્રેજે બ્રીમીંગહામમાં આવી સંસ્થા કાઢી છે. તેઓ તાજેતરમાં ભારત આવ્યા હતા અને પોતાના અનુભવોનો લાભ આપ્યો હતો.

તેમના કારખાનાનો અમુક ભાગ ટ્રસ્ટને આપવામાં આવ્યો છે કે જેના માલીકો કામદારો છે. આ સંસ્થા જે નફો કરે છે તેના સાઠ ટકા જેટલાં નાણાંનું ધંધામાં જ રોકાણ કરવામાં આવે છે, વીસ ટકા નાણાં કામદારોમાં વહેંચવામાં આવે છે અને વીસ ટકા જેટલી રકમ કામદારોની સામાજીક સેવાની યોજનાઓ પાછળ ખર્ચવામાં આવે છે. આ સંસ્થામાં સૌથી વધારે અને સૌથી ઓછા પગાર વચ્ચે ત્રણથી એક જેટલો ફરક છે. સંસ્થાના હિસાબ કિતાબ કોઇ પણ કામદાર જોઇ શકે છે. સર્વસેવા સંઘ આ કક્ષાના ઉદ્યોગોનો પ્રબંધ કરવા માગે છે કે જેથી વ્યવહારૂ મુશ્કેલીઓનો તોડ લાવી શકાય.

કીમમાં વિપુલ તેલ ભંડાર

લુણેજમાં તથા વડોદરા પાસે ભૂગર્ભમાં રહેલા તલના જથ્થા ગેસ કમીશને શોધી કાઢયા પછી ખંભાતથી છેક વાંસદા તાલુકાના ઉનાઇના કુંડ સુધી અને ખંભાતના અખાતમાં સુદ્ધાં સારા પ્રમાણમાં તેલ મળવાની શકયતાઓ છે એવા સમાચાર પણ બહાર આવ્યા હતા.

તે પછી ગેસ કમીશન તરફથી ભરૂચ, અંકલેશ્વર, કીમ વગેરે સ્થળોએ પણ તેલ અંગે પ્રાથમિક તપાસ થઇ હતી. અને તેનાં પરિણામોથી તેલ શોધકો પ્રોત્સાહિત થયા હતા.

ભરોસાપાત્ર સમાચાર પ્રમાણે કીમ પાસે થયેલી સિસ્મિક તપાસ પછી તેલશોધકોને એ ભૂમિમાં તેલનો વિપુલ જથ્થો મળશે એવી આશા બંધાઇ છે અને તેથી ત્યાં વહેલી તકે ડ્રીલીંગનું કામકાજ શરૂ થશે. એ માટે પંજાબમાં હોશીયારપુરમાં કામ કરતું ડ્રીલીંગ મશીન કીમ લાવવાના પ્રબંધો થઇ રહ્યા છે. અને એ યંત્ર આવી જતાં ડ્રીલીંગનું કામકાજ શરૂ થઇ જશે.

તેલ પછી ગુજરાતમાં રત્નો અને સોનું

ગુજરાતની ધરતીમાંથી ખનિજ તેલ નીકળ્યા પછી રાષ્ટ્રીય સંપત્તિમાં વધારો થવાની જે શકયતાઓ જણાય છે તેવી જ રીતે એક વિશેષ માહિતીના સમાચારો પ્રાપ્ત થયા છે. વિશ્વાસપાત્ર સ્થળેથી એવું જાણવા મળે છે કે ઉત્તર ગુજરાતમાં કોઇ સ્થળે હીરા તેમજ સોનાની ખાણો છે અને તે બાબતની સંપૂર્ણ માહિતી ગુજરાતના જાણીતા રત્નવીદ શ્રી સરસ્વતિચંદ્ર ઝવેરી એકઠી કરી રહ્યા છે તેમાં આ ખાણો હોવાની અને તે સંપુર્ણ રીતે વ્યાપારીક ધોરણે ચાલે તેવી હોવાની તેમને ખાતરી થઇ ચુકી છે. એટલે ટુંક વખતમાં જ તેઓ આ અંગેની માહિતી મધ્યસ્થ તેમજ મુંબઇ સરકાર સમક્ષ રજુ કરશે. હીરાની ખાણ ભારતમાં પ્રથમ દક્ષીણમાં ગોલકોન્ડા તરફ હતી અને ત્યાંના હીરા વિશ્વવિખ્યાત છે. હાલમાં આ ખાણમાંથી લાંબા સમયથી હીરા નીકળવા બંધ થયા છે. આફ્રિકામાં હીરાની મોટી ખાણો છે અને તે હીરા બેલ્જીયમથી ઘસાઇને ભારતમાં આવે છે.

મહીસુર રાજ્યના કોલારમાં સોનાની ખાણો છે.

ભારતના પન્ના સ્ટેટમાં હાલમાં હીરાની ખાણો શરૂ કરવામાં આવી છે. પરંતુ બહુ મોટા પ્રમાણમાં સફળતા મળી નથી એમ જણાવાય છે. ઉત્તર ગુજરાતમાં આવી મોટી હીરાની ખાણ મળી આવવા સંભવ છે અને તે સફળતાપૂર્વક ચલાવવામાં આવે તો દેશની સમૃદ્ધિમાં એક મોટો આવકાર દાયક વધારો થશે.

નર્મદા નહેર–વીજળી યોજના

નર્મદા નહેર-વીજળી યોજનાના ત્રીજા તબક્કાની તપાસ માટે હુકમ થયો છે તેમાં મધ્ય પ્રદેશમાં નર્મદાના કીનારે પુનાસા ખાતે ૩૦૦ ફુટ ઉંચો અને ૨૪૦૦ ફુટ લાંબો બંધ બંધાશે. ભરૂચથી હોસંગાબાદ સુધી ૪૦૦ માઇલનો જળવાહનવ્યહાર થાય તે માટે મીકેનાઇઝડ લોક સીસ્ટમ ઉભી કરાય તેવી શકયતા છે. પુનાસા બંધથી એક કરોડ એકર ફુટ જેટલું જળાશય થશે અને પાસે ૩,૭૫,૦૦૦ કીલોવોટ અને તેથી વધારી ૪,૭૫,-૦૦૦ કીલોવોટ જળવિદ્યુત શક્તિ ઉત્પન્ન કરી શકાશે. અહીંથી ૨૧૦૦૦ કયુસેકસની ગતિથી વહેતાજળપ્રવાહનો સીંચાઇ માટે ઉપયોગ થશે. બરવાણી, હરણફાળ, નવાગામ, પુનાસા વિ. સ્થળોના બંધોથી સિંચાઇનો લાભ મધ્યપ્રદેશ, ભરૂચ અને વડોદરા જીલ્લાને મળશે તેમજ એક કરોડ કીલોવોટ જળવિદ્યુત શકિત ઉત્પન્ન કરી શકાશે,

નવા સમાજનું સર્જન

આપણે નવો સમાજ રચવા માંગીએ છીએ. આપણા દેશ બાંધવો એક બીજા માટે જીવે એવું કરવા માંગીએ છીએ. માનવ માત્ર એ રીતે જીવે એ ઇષ્ટ છે કારણ કે જે પોતા માટે જીવે તે સ્વાર્થને જન્મ આપે છે. માટે બધા સાથે મળીને નિર્ણય કરે એ સાચી લોકશાહી છે. વિચારની આપલેની વૃત્તિ બીજામાં ઉત્પન્ન કરવાનો પ્રયત્ન કરવા કરતાં એ આપણામાં જ ઉત્પન્ન થાય તો આપણે જે હીંદુસ્તાનની રચના કરવા માગીએ છીએ તે રચી શકી." બારડોલી પ્રાથમિક શાળાના મકાનનું ઉદ્‌ઘાટન ૨૩મી મેના કરતાં કેન્દ્રના નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઇએ ઉપર પ્રમાણે જણાવ્યું હતું.

કેરળના કોંગ્રેસીઓને સલાહ

કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રીમતી ઇંદીરા ગાંધીએ કેરળના કોંગ્રેસીઓને એવી સલાહ આપી છે કે કેરળના કેળવણી કાયદા સામેના પ્રબળ લોકમતની કોંગ્રેસીઓ અવગણના કરી શકે નહીં પરંતુ ખાનગી પ્રાથમીક શાળાઓ બંધ કરવાના આંદોલનમાં કોંગ્રેસ એક સંસ્થા તરીકે ભાગ લઇ શકે નહીં.

કોંગ્રેસના મંત્રી શ્રી સાદીકઅલીએ કોંગ્રેસના પ્રમુખના ઉપયુક્ત અભિપ્રાયની જાહેરાત કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે શ્રીમતી ગાંધીએ કેરળ કોંગ્રેસને જણાવ્યું છે કે લોકમત જણાવવા કોંગ્રેસ બીજાં આંદોલન શરૂ કરી શકે પરંતુ તે સંપુર્ણ અહીંસક અને શાંત હોવાં જોઇએ. જનતાની બંધારણીય તાકાત વધારવાનું કાર્ય કોંગ્રેસે ખુબ જ સંયમથી કરવાનું છે. કેરળમાં અશાંતિ જાગે અને અવ્યવસ્થા ફેલાય એવું કાંઇ પણ તેમણે કરવું ન જોઇએ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સિગ્નલ

અનુવાદ: શ્રી હર્ષદરાય. સી. માસ્તર (જોહાનિસબર્ગ.)

(ગયા અંકથી ચાલુ)

વેસીલી તરફ ધવાનોવ મીટ માંડી રહ્યો અને જ્યારે એ વળાંક વળતા પાટા પાસે પહોંચી અદૃશ્યમાન થયો ત્યારે ધવાનોવ ઘર તરફ વળ્યો. ઘરે પત્નીને તેણે કહ્યું, "આરીના, આપણો પડોશી એક ક્રુર વ્યક્તિ છે, તે માણસ નથી."

આમ છતાં તેમણે લડાઈ ટંટા ન કર્યા. તેઓ ફરી પાછા મળ્યા અને ફરી ફરી એજ વાતો કરી.

"જો માણસ જાત ન હોત તો આપણે આ ઝુંપડાને વળગી ન રહ્યા હોત," વેસીલીએ એક પ્રસંગે કહ્યું.

"ઝુંપડાને વળગી રહ્યા તેથી શું થઈ ગયું? એ કંઈ ખરાબ વસ્તુ નથી. તેમાં તો રહી શકાય છે."

"ખરે જ, તેમાં રહી શકાય છે! ધિક તને!......તું લાંબુ જીવ્યો છે પણ ઓછું શીખ્યો છે; તેં ઘણું ઘણું જોયું છે પણ થોડુ જ નિરખ્યું છે. ગરીબ માણસને માટે એક ઝુંપડામાં કઈ જાતનું જીવન હોઈ શકે? એ માણસખાઉ મનુષ્ય જાત તારો ભોગ લઈ રહી છે. તે તારા જીવનનું લોહી ચુસી રહી છે. અને જ્યારે તું ઘરડો થઈ જઈશ ત્યારે જેમ ફળનાં છોટલાં કુકરને ખાવા નાખી દેવામાં આવે છે તેમ તને પણ તે તરછોડી દેશે. તને પગાર કેટલો મળે છે?"

"બહુ નથી, વેસીલી,—બાર રૂબલ."

"અને મને સાડી તેર રૂબલ. કેમ આટલો જ પગાર? એના નિયમો પ્રમાણે તો કંપનીએ આપણને મહિને દહાડે બળતણ અને દિવા સાથે પંદર રૂબલ આપવા જોઈએ. કોણ નક્કી કરે છે કે તારે બાર રૂબલ જ મેળવવા ના અને મારે સાઠી તેર? તને પોતાને જ પુછી જો! અને તું કહે છે કે માણસ એ બધું સહીને રહી શકે છે! તું સમજી શકે છે કે વધુ ત્રણ રૂબલનો સવાલ નથી. ગયા મહિને હું સ્ટેશને ગયો હતો. પેલા વ્યવસ્થાપકને જોવાનું નસીબ મને સાંપડયું હતું. ડબ્બામાંથી તે પ્લેટફોર્મ પર ઉતર્યો, મેં કહ્યું કે હું અહીં વધુ વખત માટે રહેવાનો નથી. હું ક્યાંક જઈશ, ગમે ત્યાં જઈશ, મારા નાકની સીધાનમાં જઈશ."

"પણ તું ક્યાં જઈશ, વેસીલી? ખાલી હાથે તું ક્યાં જઈશ? અહીં તારી પાસે ઘર છે, અને જમીનનો નાનો ટુકડો પણ છે. તારી પત્ની તો વળી કામ પણ કરે છે."

"એ જમીનનો ટુકડો તારે જોવા જેવો છે, એક છોડવો સરખો તેમાં ઉગેલો જોવા નહીં મળે. વસંતઋતુમાં મેં થોડી કોબીજ વાવી હતી અને તેજ અરસામાં ઇન્સપેક્ટર આવી ચડયો. તેણે કહ્યું, આ શું? તેં આ વિષે મને જાણ કેમ ન કરી? તેં આ વસ્તુ પરવાનગી લીધા વીના કેમ કરી? જળમુળથી ઉખેડી નાંખ! તે પીધેલો હતો. બીજી કોઈ વખત તો તે એક શબ્દ પણ ઉચ્ચારતે નહીં, પણ આ વખતે તેને એ ખુચ્યું ત્રણ રૂબલ દંડ!......"

વેસીલી થોડો વખત ચુપ રહ્યો અને પાઈપનો ધુમાડો ખેંચતા ધીમેથી તેણે ઉમેર્યું, "સ્હેજ વધારે ગરબડ કરત તો હું એને બતાવી દેત."

"તું યે ગરમ માથાનો જ છે ને!"

"ના, હું ગરમ માથાનો નથી પણ હું તો સાચું વિચારૂં અને સાચું કહું. હા, હું એનું નાક ચપટું ન કરૂં તો મારૂં નામ વેસીલી નહીં. હું મુખ્ય અધિકારી પાસે જઈ ફરિયાદ કરીશ, પછી આપણે જોઈશું કે શું થાય છે!" અને વેસીલીએ મુખ્ય અધિકારીને ફરીયાદ કરી.

એક દિવસ એ મુખ્ય અધિકારી જાતે પાટા તપાસવા આવ્યો. ત્રણેક દિવસો પછી કોઈ મોટી વ્યક્તિઓ ત્યાંથી પસાર થવાની હતી. તેઓ કોઈ બાબતની તપાસ કરવા આવવાના હતા અને સઘળું વ્યવસ્થિત કરવાની જરૂર હતી. પાટાને ધ્યાન પુર્વક તપાસવામાં આવ્યા અને રેલવે ફાટક આગળ પીળી મંટોડી નખાવી દેવામાં આવી. પડોશની કેબીનમાં રહેતી સ્ત્રીએ પેલા ઘરડા ડોસાને બહાર સાફસુફી કરવા બોલાવ્યો. ધવાનોવે આખો અઠવાડિયા સુધી કામ કર્યું. પેલો ઉપરી અધિકારી ટ્રોલીમાં બેસીને ત્યાં આવ્યો. ચાર માણસો ટ્રોલીને પુર ગતિએ ધકેલી રહ્યા હતા. ટ્રોલી કલાકના વીસ માઇલની ગતિએ દોડી રહી હતી. ટ્રોલી ધવાનોવની કેબીન પાસે પહોંચી અને તે બહાર દોડી આવ્યો. સૈનિકને છાજે તેવી અદાથી તેણે જવાબો આપ્યા, બધું વ્યવસ્થિત નજરે પડતું હતું.

"તું અહીં લાંબા વખતથી કામ કરે છે?" ઉપરી અધિકારીએ પુછ્યું.

"મે ની ૨૭ તારીખથી, સાહેબ."

"ઠીક. અને કેબીન નંબર ૧૬૪માં કોણ છે?"

પેલો ઇન્સપેક્ટર (જે ઉપરી અધિકારી સાથે જ ટ્રોલીમાં પ્રવાસ કરી રહ્યો હતો) બોલ્યો, "વેસીલી."

"વેસીલી,......વેસીલી......ઓહ! ગયા વર્ષે તેં જેના વિષે લખ્યું હતું તે જ માણસ કે?"

"હા, તેજ માણસ."

"ઠીક તો આપણે વેસીલીને મળવા જઈશું. ચલાવો!" નોકરોએ ધકેલવા માંડયું, અને ટ્રોલી ઝપાટા ભેર આગળ વધવા માંડી. ધવાનોવ એ દુર જતી ટ્રોલી ને જોઈ રહ્યો અને એણે વિચાર્યું, "મારા પાડોશી અને તેમની વચ્ચે કંઈક ધમાલ થવાની હોય એમ લાગે છે."

બે એક કલાક પછી તે પોતાના ભાગમાં ફરવા નીકળ્યો તેણે કોઈને પાટે પાટે ચાલતો આવતો જોયો. તેના માથા ઉપર કંઈક સફેદ સફેદ હોય એવું જણાતું હતું. ધવાનોવે જરા વધારે ધ્યાનથી જોયું. એ વેસીલી હતો, તેના હાથમાં એક લાકડી હતી, ખભા પર એક નાનું પોટલું હતું અને એના ગાલ હાથરૂમાલ વડે બંધાયેલા હતા.

"તુ ક્યાં જાય છે? ધવાનોવે બુમ પાડી.

વેસીલી નજદીક આવ્યો, એનો ચહેરો ફિક્કો પડી ગયો હતો—ચોક જેવો સફેદ—અને એની આંખોમાં જંગલી પશુના જેવો હીંસક ભાવ તરી આવતો હતો. રૂંધાતા અવાજે તે ગણગણ્યો, "શહેરમાં—મોસ્કો—વડી કચેરીમાં."

"વડી કચેરી? ઓહ, હું ધારૂં છું કે તું ફરિયાદ કરવા જાય છે. જવા દે એ વાતને! વેસીલી, વિસરી જા એને."

"ના દોસ્ત, હું એ નહીં ભુલું. એ માટેની તક તો ક્યારની યે વહી ગઈ છે. આમ જો એણે મને મોઢા પર માર્યું, લોહી નીકળે છે, જોયું! હું જીવતો રહું ત્યાં સુધી એને ભુલી શકું એમ નથી. હું એને એમને એમ તો નહીં જ જવા દઉં."

ધવાનોવે એનો હાથ ઝાલ્યો, "ભુલી જા એ વાતને, વેસીલી. હું તારા ભલા માટે સલાહ આપું છું. તને એવું કરવાથી કશો લાભ નથી થવાનો..."

"લાભ નથી થવાનો! એ તો હું જાણું છું કે મને કશો લાભ નથી થવાનો. આ પગલું ભરવાથી મને કશું જ મળવાનું નથી. કદાચ હું એથી આફત વહોરી લઈશ પણ પોતાના હક્ક તો લડવું જ જોઈએ ને!"

"પણ કહે તો ખરો કે આ બન્યો કેવી રીતે?"

"કેવી રીતે! તેણે બધું ટ્રોલીમાંથી નીચે ઉતરીને મારી માં બધે નજર ફેરવી, મને જ એવું લાગતું હતું કે એ બધું વર્તન દાખવશે, તેથી મેં જ ચીજો વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવી હતી. એ જવાની તઈયારીમાં જ જ્યારે મેં તેને ફરિયાદ કરી તેણે જ રાડ પાડી, "સરકારી તપાસ અહીં આવે છે ત્યારે તને ના ક્યારા વિષે ફરિયાદ કરવાનું છે? અહીં ઉચ્ચ કક્ષાના માણસો આવી રહ્યા છે અને તું કોબીજનું નામ લઈ ગુસ્મો ચડાવે હું ધીરજ ખોઈ બેઠો અને એને કંઈક કહી પાડયું. ખાસ એવું ન હતું પણ તેથી એને માઠું અને મને મોઢા પર ચોડી દીધી. શાંતીથી ઉભો રહ્યો, મેં કશું જ નહીં; જાણે એ જે કંઈ કરતો હતો તે તદ્દન સાચુ જ કરતો હતો. તે લોકો જતા રહ્યા એટલે હું ધીરે ધીરે શાંત પડયો, મારૂં મોઢું ધોયું અને ચાલી નીકળ્યો."

"અને તારી કેબીનનું શું?"

"મારી પત્ની ત્યાં છે, બધી ચીજોની તે દેખરેખ રાખશે."

વેસીલી ઉભો થયો અને વિદાય કરતાં બોલ્યો, "ગુડબાય, ઇવા ત્યાં વડી કચેરીમાં હું કોઈ પાસે યાદ નોંધાવી શકીશ કે કેમ તે મને શંકા તો થાય છે."

"પણ તું ચાલતો ચાલતો તો ત્યાં કદી નહીં જઈ શકે."

"સ્ટેશન પર જઈને કોઈ મા પર ચડી જઈશ અને કાલે તો મોસ્કોમાં હોઈશ."

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ
કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ
જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૨૬૫૪.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને માટે—ખુટીઝ, બીબ્સ, મ્યેન્ટેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

—બ્રહ્મદેશ, થાઇલેન્ડ અને લાઓસની સરહદો જ્યાં મળે છે તે વિસ્તારમાં આવેલા વેનટોન વિમાની મથકનો કબજો બ્રહ્મી સેનાએ કુમીન્ટાંગ ચીનનાં દળો પાસેથી લઇ લીધો છે. બ્રહ્મદેશની સત્તાવાર જાહેરાત જણાવે છે કે, બ્રહ્મી સેનાએ આ વિસ્તારમાંથી મોર્ફીન અને મોર્ફિયા બનાવતાં ત્રણ કારખાનાં પણ કબજે કર્યાં હતા.

—હોલીવુડમાં એલજીયમના રાજા બોડીન એક ફીલ્મ સ્ટુડીઓની મુલાકાતે ગયા ત્યારે વિરોધી દેખાવો કરનાર નીગ્રોઝના ટોળાએ બહાર ઉભા રહી હાથમાં મોટાં પ્લેકાર્ડ પકડયાં હતાં. તે પર સૂત્ર ચીતર્યું હતું કે આફ્રીકા આફ્રીકનોનું છે. સ્ટુડીઓમાં ગયેલા રાજા બધું જોયા બાદ આગલે દરવાજેથી નહિ પણ પાછલે રસ્તેથી પલાયન થઇ ગયા હતાં.

—નૈરોબીની પીપલ્સ કન્વેનશન પાર્ટી નામની મોટી આફ્રીકન સંસ્થાના ઓરગનાઇઝીંગ સેક્રેટરી અલીજા બારનાબા આગરને રાજદ્રોહી સાહિત્ય રાખવા અને ફેલાવવા માટે ગુન્હેગાર ઠરાવી એલ્ડોરેટ મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટે ૧૪ મહિનાની સજા ફરમાવી છે.

—ટાંગાનીકાના વેસ્ટર્ન પ્રોવીન્સના ન્ઝેગે ડીસ્ટ્રીકમાં દુષ્કાળની પરિસ્થિતિ ઉભી થયેલ હોઇ લગભગ એક લાખ માણસો માટે ખોરાકની બાબતમાં ગંભીર પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ છે. સરકાર રાહત કાર્ય શરૂ કરવા વિચારે છે.

—ટાંગાનીકા આફ્રિકન નેશનલ યુનીયન ટાનુના પ્રમુખ મી. જુલીયસ ન્યરેરેએ તાજેતરમાં મ્વાન્ઝા ખાતે આફ્રીકનોની એક વીરાટ સભામાં ભાષણ કરતાં આફ્રિકનોને સલાહ આપી હતી કે, આપણે હલકા અગર નીચા છીએ એવો ભ્રમ આફ્રીકનોએ કાઢી નાંખવો. નોકરીયાત આફ્રિકનોને તેમને સલાહ આપી હતી કે જો તમારો શેઠ તમને 'બોય' કહીને બોલાવે તો તમારે "યા બોસ" કહીને જવાબ આપવો નહિ.

—માઉ માઉ અટકાયતી કેદીઓની છાવણીમાં હોલા કેમ્પમાં રાખવામાં આવેલા અટકાયતીઓ ભૂખમરાની હડતાળ ઉપર ઉતર્યા છે, તેના કારણ ની બાબતમાં હવે એમ જણાવવામાં આવે છે કે આ કેદીઓને તેમના ક્વાર્ટરમાં ખાવાનું અપાતું હવે તેને બદલે તેમને છાવણીને રસોડે આવી ખાઇ જવું એમ હુકમ કરવામાં આવ્યો છે અને ત્યાં ખાતી વખતે તેમની ઉપર દેખરેખ રખાય છે. આ સામે વાંધો બતાવી એ કેદી ભુખમરાની હડતાળ ઉપર ઉતર્યા છે અને ૧૪૪ માંથી હજુ ૯૮ હડતાળમાં મક્કમ રહ્યા છે.

—નવ આફ્રીકન દેશોએ આવતા ઓગસ્ટ મહિનામાં લાઇબેરીયા ખાતે વિદેશ પ્રધાનોની પરિષદ ભરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ પરિષદમાં ઘાના, ઇથોપીયા, ગીની, લાઇબેરીયા, લીબ્યા, મોરોકો, સુદાન, ટયુનીશીયા, અને યુનાઇટેડ આરબ રીપબ્લીક ભાગ લેનાર છે.

—વેસ્ટ ઇન્ડીઝના વડા પ્રધાન મી. મેનલીએ કાઉન્સીલમાં જણાવ્યું છે, કે લંડનમાં એક વેસ્ટ ઇન્ડીઝ યુવકનું કેટલાક યુરોપીયન છોકરાઓએ હાલ માં ખુન કર્યું હતું તે સ્હામે વિરોધ બતાવવા હું જાતે વીમાનમાં લંડન જવાનો છું; અને મને ખાત્રી છે કે આ કામમાં ત્યાં મને વિરૂદ્ધ પક્ષનો—લેબરનો પૂરેપુરો ટેકો મળશે. આ ખુન અંગે બે બ્રીટીશ છોકરાઓને પકડવામાં આવ્યા હતા, તેમને કેટલાક સવાલ જવાબો કર્યાં બાદ જતા કરવા માં આવ્યા હતા.

—નેપાલના ભૂતપૂર્વ વડા પ્રધાન અને સંયુક્ત લોકશાહી પક્ષના આગેવાન શ્રી કે. આઇ. સિંગે કાટમંડુના મેજીસ્ટ્રેટને જણાવ્યું હતું કે તેઓ એમ માને છે કે નેપાલની તાજેતરની ચુંટણી માં નેપાલી કોંગ્રેસને વિદેશી મદદ મળી હતી અને આ મદદ માટેની એક શરત એવી હતી કે નેપાલી કોંગ્રેસ જ્યારે સત્તા પર આવે ત્યારે તે નેપાલમાં વિદેશી લશ્કરી મથકો સ્થાપવા દેશે.

—જંગબારથી હીંદ ખાતે લવીંગની ચકાસ ૧૯૫૮માં ઓક્ટોબરમાં ૧૬ ટન, નવેમ્બરમાં ૫૮ ટન, ડીસેમ્બરમાં ૧૫૮ ટન થઇ હતી. જાન્યુવારી ૧૯૫૯માં ૧૮૦ ટન, ફેબ્રુઆરીમાં ૮૭ ટન અને માર્ચમાં ૨૦ ટન ચકાસ થઇ હતી.

—શ્રી પુરૂષોત્તમદાસ ટન્ડને હીંદી પ્રચારના તેમના કાર્યની કદર તરીકે ૨૫૦૦૦ની રકમ ભેટ અપાઇ હતી. એ થેલી એમને હીંદીને રાષ્ટ્ર ભાષા બનાવવા માટે પ્રચાર કરવા રાષ્ટ્રભાષા પ્રચારક સંસ્થાને અર્પણ કરી હતી.

—તિબેટ માટેની મધ્યસ્થ સમિતિના પ્રમુખ આચાર્ય કૃપલાનીએ જાહેર કર્યું છે કે તિબેટમાંથી હિજરત કરી આવેલા નિર્વાસિતોના રાહત માટે રોકડ તથા બીજી મદદ મળીને કુલ રૂા. દોઢ લાખ મળ્યા છે.

—પોર્ટુગીઝ દમણ બોરડર ને વાપી સ્ટેશન વચ્ચેનાં ભારતીય પ્રદેશના ગામોમાં દમણથી મોટા પ્રમાણમાં દાણચોરીનાં ઘડીયાળો દરરોજ આવે છે. આ માલનાં આડતીયા આ વચ્ચે આવેલા પ્રદેશનાં જ માણસો હોય છે અને તેઓ વાપીમાં યેનકેન પ્રકારે અડ્ડા જમાવી આ માલનો નિકાલ કરે છે ને નાણા દમણ ભેગા કરે છે.

—સ્ટીમર કંપાલામાં ચાર યુરોપીયન જુવાનો કે જેઓ દુનીયાની મુસાફરીએ ઉપડયા હતાં તેઓ હીંદની મુલાકાત લઇ ડરબન આવ્યા છે. તેઓ અહીં બધે ફરશે અને બધાને મળશે.

રૂડીપોર્ટમાં ભાષા ઉત્સવ 'Taal feest'

આફ્રીકાન્સ ભાષાને ૫૦ વર્ષ પુરા થતા હોવાથી તા. ૨૩–૫–૫૯ના રોજ રૂડીપોર્ટ જુનીયર હાઇ સ્કુલ તથા ક્રુગર્સડોર્પ પ્રાયમરી સ્કુલ તરફથી એક સંયુકત મેળાવડો ગોઠવવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખ સ્થાને મી. અણુનકર ડોકરાત *(Vice-Principal Roodepoort Junior High School)* હતા. મી. પટેલ *(Krugerdorp Principal)* તરફથી મહેમાનોને આવકાર આપવા માં આવ્યો હતો. ક્રુગર્સડોર્પ સ્કુલ તરફથી આફ્રીકાન્સ ભાષા અંગેનો *"Tablo"* રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. સારબાદ રૂડીપોર્ટ તરફથી, *"Song Choir" "Speech Choir" Sketches"* વિ.નો મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો. પ્રીન્સીપાલ મી. દેશાઇએ "આફ્રિકાન્સ ભાષા નો સંદેશ" એ વીશય વ્યાખ્યાન આપ્યુ હતું આ ઉપરાંત *Dr. Van Rooyen (Inspector of Education) Mr. Hugo (Deputy Mayor), Mr. Lubbe (Secretary West Rand School Board)* વિ. તરફથી પ્રસંગોચિત વ્યાખ્યાનો થયા હતા. રૂડીપોર્ટના પ્રોગ્રામમાં શ્રેષ્ઠ વાનગી "આમાકોપા" ની ઇન્સપેકટરે જાહેર કરી હતી. કુમારી આયસા ભાભાને આ માટે પ્રીન્સીપાલ દેશાઇ *Trophy* એનાયત કરવામાં આવી હતી. મી. સૈયદ (મંત્રી સ્કુલ સમીતી) મહેમાનોનો આભાર માન્યો હતો. અલ્પાહાર બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી. શુભેચ્છાના સંદેશાઓ પણ કેટલાક મળ્યા હતાં.

કાઠીયાવાડ હીંદુ ઇન્ડીયન શાળાનો રીપોર્ટ

ડરબનના કરીસ ફાઉંટનમાં ઉપરોકત સંસ્થાની હાઇ સ્કુલ શાળાનો પ્રથમ વાર્ષીક રીપોર્ટ યોજવામાં આવ્યો હતો. મી. ચોથાઇ કે જેઓ શાળાના પ્રિન્સીપલ છે એઓએ ચાર ઘરોના નામો વિશે સમજ પાડતાં જણાવ્યું હતું કે, અહીંસા, ધીરજ, જયોતી, સત્યમ આવા ચારે નામો ઘરોને આપવાનો અર્થ એ હતો કે, આ ચારે આદર્શો બાળકો પોતા સામે હમેશા રાખે અને તેને અનુસરે. શાળા ના ટ્રસ્ટી તરીકે ડો. એન. પી. દેશાઇ એ પણ ભાષણ કરતાં પોતાનો આનંદ દર્શાવ્યો હતો. "અહીંસા ગૃહ" વિજયી થયું હતું.

સામાજીક ખબરો

સ્વ. ગેલની પુણ્યતીથી

સ્વ. ક્રીસ્ટોફર ગેલ જેઓ ગયે વરસે ગુજરી ગયા એમની ૨૮મી મે ના પ્રથમ વરસીને દીવસે પોર્ટ એલીઝાબેથમાં પ્રાર્થના સભા રાખવામાં આવી હતી. આમાં આફ્રીકન કોંગ્રેસના ઘણા સભ્યો હાજર હતાં. જો કે ગેલ કોંગ્રેસના કે કોઇ પણ સંસ્થાના કદી પણ સભ્ય નહોતા.

લગ્ન:

તા. ૨૪–૫–૧૯૫૯ના શુભ દીને જલાલપોર નિવાસી શ્રી ભાણાભાઇ રૂદરજીના પુત્રી ચિ. નટવરલાલના શુભ લગ્ન દેગામ નિવાસી શ્રી દયાળભાઇ દુર્લભભાઇની પુત્રી ચિ. શાંતાબેન ઉર્ફે શારદાબેન સાથે, વૈદિક વિધિ પ્રમાણે શ્રી ઉમિયાશંકર જોખાકરના શુભ હસ્તે બેથાલમાં થયા હતા.

સગાંસ્નેહી મિત્રો ઘણા દુર દુરથી પધાર્યાં હતાં, મંડળો તરફથી ફુલહાર કરી આશીર્વાદ અપાયા હતા, એ સૌ નો આભાર માની બન્ને પક્ષો તરફથી દાનો જાહેર થયાં હતાં.

આમંત્રણને માન આપી પધારવા બદલ તેમજ કામકાજમાં અને બીજી દરેક રીતે મદદ કરવા બદલ બન્ને પક્ષો આ પત્ર દ્વારા સૌનો આભાર માને છે.

સાભાર સ્વીકાર:

સર્વેશ્રી: ભાણાભાઇ રૂદરજી, પ્રિટોરીયા, પા. ૨–૨–૦

કાળીદાસભાઇ દુલ્લભભાઇ, બેથાલ, પા. ૨–૨–૦

સોમાભાઇ જીવનજી, જોહાનીસબર્ગ, પા. ૨–૨–૦

મરણ

જોહાનીસબર્ગના નારણ બ્રધર્સની પેઢીના શ્રી સોમાભાઇ જીવણભાઇના ધર્મપત્ની લક્ષ્મીબેનનું શુક્રવાર તા. ૧૫–૫–૫૯ના રોજ ૪૧ વર્ષની ઉમરે પ્રસુતિબાદ અકાળ અવસાન થયું છે. તેમની સ્મશાન યાત્રામાં મોટી સંખ્યા માં સગાં સ્નેહી મિત્રોએ હાજરી આપી હતી તે બદલ શ્રી નારણભાઇ તથા સોમાભાઇ એ સર્વે ભાઇઓનો અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર વ્યકત કરે છે. સ્વ. લક્ષ્મીબેન તેમની પાછળ નાનાં મોટાં આઠ બાળકોને મુકી ગયા છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

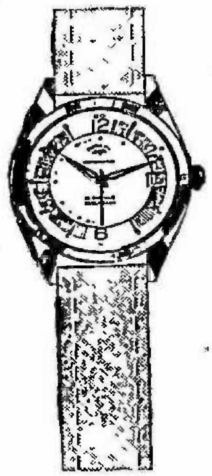

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* રોડરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

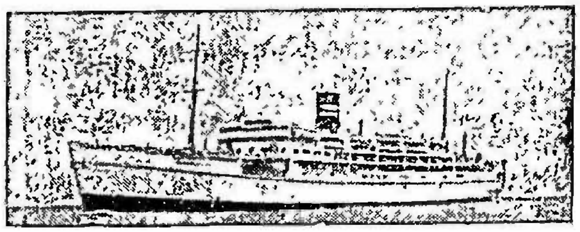

સ્ટીમર કંપાલા ૩૧લી મે ૧૯૫૯ના આવશે.
અને ૬ઠ્ઠી જુન ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાંચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઓર્ડીનરી		સ્પેશીયલ	
નોન-વેજીટેરીયન	પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેજીટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેજીટેરીયન	પા. ૪-૪-૦	વેજીટેરીયન	પા. ૯-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor